

Obsah

Klubové zprávy

Diplom „777 let města Hradec Králové“	2
Amatérské rádio a požadavky na znalost Morse	2
Silent Key OK1RG, ex OK1AHM, OK1MPW	2
ROB, hon na lišku či ARDF	3
Stručně z QSL-byra	3
Provozní soutěž pro děti a mládež pro rok 2002	3
Speciální diplom k 10. výročí Veterán Radio Klubu	3
Dvě publikace o anténách - inspirace a učebnice	4
Zprávičky	5
Požadavky ke zkouškám operátorů	5

Radioamatérské souvislosti

Z historických pramenů - Superreakční přijímač na KV ...6

Provoz

První spojení se zahraničím na VKV	6
Malta 2001 dvěma pohledy	7
Diplom QRP DXCC	9
Dobrovolná pravidla pro práci v pásmu 6m	9
Zlepšené podmínky šíření na VKV dne 3. 11. 2001	9
Spojení odrazem od ionizovaných meteorických stop	10

Technika

Na KV snadno a rychle - CW QRP TRX pro KV - 1	14
Krátkovlnný elektronkový zesilovač o výkonu 1 kW - 2..17	
LW antény panelákových radioamatérů - dodatek	20
Modelování antén s programem NEC - 5	21
Voltmetr k PC	22
Stárne naše rádio?	23

Přibuzování zdrojů	24
Magické dvouelementové směrové antény pro KV -1	24
Jak jsem začínal s paketem - zvuková karta, AVG,	26

Závodění

Kalendář závodů na VKV (březen)	28
IARU Region I. UHF/Microwave Contest 2001	28
Plzeňský pohár 2001 - komentář	29
Závod VRK	30
OK SSB závod 2001	31
DTC - Deutschland Contest	31
Pozvánka do závodů na leden a únor 2002	31

Výsledky závodů

A1 Contest 2001	28
IARU Region I. UHF/Microwave Contest 2001	29
IARU Region I. VHF	30
WAE DX Contest 2001 CW	31
OK SSB závod 2001	31
EU Sprint 2001	31
Závody CQ WW DX 2000 - Honor Roll	31

Různé

Soukromá inzerce	5, 27
------------------------	-------

Silent Key OK1AGA

S hlubokou lítostí oznamujeme, že dne 7. ledna 2002 ve večerních hodinách zemřel po dlouhém zápasu se zákeřnou chorobou Jindřich Günther, OK1AGA.

Jindra byl mnoho let tajemníkem Českého radioklubu a pro radioamatéry pracoval s neucháječím nadšením a snahou vydobýt pro ně co nejlepší postavení na veřejnosti i v prostředí ostatních sportů a zájmových aktivit. Usilovně podporoval radou i skutkem vše, co považoval za vklad do přítomnosti i budoucnosti radioamatérství.

Ztratili jsme kolegu zapáleného, pracovitého a poctivého. Čest jeho památce.

RADIOAMATÉR Časopis Českého radioklubu pro radioamatérský provoz, techniku a sport

Vydává: Český radioklub prostřednictvím společnosti Cassiopeia Consulting a. s.
ISSN: 1212-9100

Tisk: Tiskárna Printo, s. r. o., Dům Járy da Cimrmana II, Gen. Sochora 1379, 708 00 Ostrava

Distribuce: ČR: Send Předplatné s. r. o.; SR: Magnet-Press Slovakia s. r. o.

Redakce: Radioamatér, Vlastina 23, 161 01 Praha 6, tel.: (02) 4148 1028, fax: 4148 2028
WEB: www.radioamater.cz, e-mail: redakce@radioamater.cz, PR: OK1CRA

Na adresu redakce pošlete veškerou korespondenci související s obsahem časopisu (příspěvky, výsledky závodů, inzeráty, ...) - vše nejlépe v elektronické podobě e-mailem nebo na disketě (na požádání zašleme diskety zpět).

Šéfredaktor: Ing. Miloš Prostecký, OK1MP

Výkonný redaktor: Martin Huml, OK1FUA

Stálí spolupracovníci: Jiří Škácha, OK1DMU, Václav Henzl, OK1CNR

Redakční rada: předseda: Radmil Zouhar, OK2ON

členové: Petr Voda, OK1IPV, Martin Korda, OK1FLM

Sazba: Alena Dresslerová, OK1ADA

WWW stránky: Zdeněk Šebek, OK1DSZ

Vychází periodicky, 6 čísel ročně. Toto číslo bylo předáno do distribuce 18. 1. 2002.

Uzávěrka příštího čísla je 8. 2., distribuce do 28. 2. 2002.

Předplatné: Pro členy Českého radioklubu je časopis bezplatnou členskou službou. Další zájemci jej mohou objednat na adrese redakce. Roční předplatné pro r. 2001 v ČR činí 288,- Kč (48,- Kč za číslo), v SR 342,- Sk (57,- Sk za číslo). Předplatné pro ČR zabezpečuje redakce. Předplatné pro Slovenskou republiku zabezpečuje: Magnet - Press Slovakia s.r.o., Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, tel. / fax 00421 2 44 45 45 59 (předplatné), 44 45 45 28 (administrativní), fax: 44 45 46 97, e-mail: magnet@press.sk.

Český radioklub (zkratkou ČRK) je sdružením občanů, které sdružuje zájemce o radioamatérské vysílání, techniku a sport v ČR. Je členem Mezinárodní radioamatérské unie (IARU).

Předchozí předsedové: Ing. Karel Karmasin, OK2FD (1990 jako předseda přípravného výboru), Ing. Josef Plzák, OK1PD (1990-1991).

Předseda ČRK: Ing. Miloš Prostecký*, OK1MP (1991-dosud), zástupce ČRK v IARU a diplomový manager.

Členové Rady ČRK: místopředseda: Jan Litomský*, OK1XU, zástupce předsedy: Ing. Jaromír Voleš*, OK1VJV, hospodář: Stanislav Hladký*, OK1AGE, manažer PR: Sveztozar Majce*, OK1VEY, VKV kontest manager: Antonín Kříž, OK1MG, VKV manažer: Mgr. Karel Odehnal, OK2ZI, předseda redakční rady časopisu: Radmil Zouhar, OK2ON, KV manažer: Martin Huml, OK1FUA, manažer pro mladé a začínající amatéry: Vladislav Zubr, OK1IVZ, členové: Petr Voda, OK1IPV, Ing. Jiří Suchý, OK2SJI, Martin Korda, OK1FLM, Pavel Slavíček, OK1WWJ, Ing. Dušan Müller, OK2MDW.
Poznámka: * ... člen výkonného výboru ČRK.

Další koordinátoři a vedoucí pracovních skupin: koordinátor FM převaděčů: Ing. Miloslav Hakr, OK1VUM, koordinátor majáků: Ing. František Janda, OK1HH, koordinátor VKV závodů: Stanislav Korenc, OK1WDR, koordinátor AMSAT: Ing. Miroslav Kasal, OK2AOK, koordinátor HST: Adolf Novák, OK1AO, koordinátor ARDF: Ing. Jiří Mareček, OK2BWN, WWW stránky: Aleš Zelený, OK1UUE, radioamatérský záchranný systém: Viktor Machek, OK1UQS.
Poznámka: ČRK jako člen IARU spolupracuje s dalšími radioamatérskými organizacemi v ČR; ne všichni koordinátoři jsou členy ČRK.

Revizní komise ČRK: předseda: Ing. Milan Mazanec, OK1UDN, členové: Jiří Šticha, OK1JST, Silvestr Hašek, OK1AYA.

Sekretariát ČRK: Tajemník: Petr Čepelák, OK1CMU, ekonomka: Libuše Ermlová.

Tiskový mluvčí ČRK: Petr Čepelák, OK1CMU.

QSL služba ČRK - manažeři: Dr. Vojtěch Krob, OK1DVK, Lýdia Procházková, OK1VAY.

Kontakty: Český radioklub, U Pergamenky 3, 170 00 Praha 7, IČO: 00551201, telefon: (02) 6672 2240, fax: (02) 6672 2242, QSL služba: (02) 6672 2253, e-mail: crklub@mbbox.vol.cz, PR: OK1CRA@OK0PRG.#BOH.CZE.EU, WEB: http://www.crk.cz. Zásilky pro QSL službu a diplomové oddělení: Český radioklub, pošt. schr. 69, 113 27 Praha 1.

OK1CRA - stanice Českého radioklubu vysílá výjma letních prázdnin každou pracovní středou od 16:00 UTC na kmitočtu 3,770 MHz (+/- QRM) SSB a v pásmu 2m na převaděči OKOC (Černá hora, 145,700 MHz).

Na obálce: Telegraphní QRP transceiver pro KV (viz článek na str. 14); Naši radioamatéři na Maltě (viz článek na str. 7); Antény 6Y4A (tzv. „team VERTICAL“); Toroidy a jejich strojní výroba.

Diplom „777 let města Hradec Králové“

Diplom vydává radioklub OK10HK, Dům dětí a mládeže Hradec Králové, u příležitosti 777 let založení města Hradec Králové. Diplom se vydává na základě písemné žádosti zaslané na adresu DDM. Žádost musí obsahovat základní údaje o spojení, tj. datum, čas, call, QTH, pásmo, druh provozu, report (u SWL call protistanice), body a čestné prohlášení.

Platí spojení na KV a VKV pásmech všemi druhy provozu i v době konání závodů od 1.1.2002 do 31.12.2002. Neplatí spojení přes pozemní převaděče. Více spojení s jednou stanicí (call) ve stejný den platí pouze spojení různými druhy provozu nebo na různých pásmech.

Podmínky: celkový počet bodů je 777

- za spojení se stanicí OK10HK: 20 bodů
- za spojení se členy radioklubu OK10HK: 10 bodů
- za spojení s OK se stálým QTH v Hradci Králové nebo okrese Hradec Králové nebo jejich portablového QTH: 5 bodů
- za oboustranné spojení CW a QRP se počet bodů násobí 2x - pro radioamatéry a SWL mladší 18 let (rozhoduje rok narození) se počet bodů násobí 2x

Žádost o diplom do 31. 3. 2003 na adresu DDM - OK10HK, Kozinova 9, 500 03 Hradec Králové nebo na e-mail info@barak.cz. Poplatek za vydání diplomu je 50,- Kč. Pro radioamatéry a SWL mladší 18 let (rozhoduje rok narození) je diplom vydáván zdarma.

Seznam členů radioklubu OK10HK: 1FMS, 1XFC, 1MJS, 1TPD, 1IVZ, 1CJH, 1ZHV, 1MRX, 1XFI, 1MJT, 1DXO, 1IHR, 1IPH, 1ZTO, 1ZMH, 1SMU, 1TAM, 1JYK, 2LF, 1WJH.

Vladislav Zubr, OK1IVZ, v.zubr@barak.cz

Amatérské rádio a požadavek na znalost Morseových značek

Světová administrativní konference (WARC) v roce 2003 má na programu úpravu Radiokomunikačního řádu. Zasáhne tedy i do věcí, které se týkají amatérské a amatérské družicové služby. Jde především o oddíl S25. V něm je v současné době nejvíce diskutovaný bod S25.5, který stanoví:

Libovolná osoba, žádající o povolení k obsluze amatérské stanice, musí prokázat, že je schopna přesně ručně vysílat a sluchem přijímat texty v Morseově abecedě. Zainteresované administrace mohou libovolně tento požadavek změnit v případě stanic, které jsou používány výhradně nad 30 MHz.

Jelikož přípravy na obdobné konference trvají řadu let, objevil se již na konferenci IARU Region I v roce 1999 v Norsku názor, že by povinnost znalosti Morseových značek měla být zcela zrušena. Do té doby i IARU jako celek bylo pro zachování této povinnosti. Řada delegací, včetně delegace Českého radioklubu, s tímto názorem nesouhlasila. Proto konference přijala kompromisní návrh, v němž se pravilo: ...musí prokázat znalosti telegrafie...

Tento volnější výklad by pak umožňoval požadovat Morse značky v těch zemích, které to uznají za nutné, a požadovat alespoň obecné znalosti o telegrafii vůbec v ostatních zemích.

Avšak v roce 2000 se konala konference IARU Region III a letos konference IARU Region II. Obě

tyto konference ve svých návrzích na úpravu S25 požadavek na nutnost znalosti Morseových značek zrušily. Výsledkem pak byl dokument, který vydal mezinárodní sekretariát IARU, ve kterém již bod S25.5 není a který vyvolal rozsáhlou diskusi mezi radioamatéry.

Takto osvětlil John Bazley, G3HCT dokument IARU na zasedání pracovního týmu RR6 CEPT/ERC, které se konalo ve dnech 4. a 5. prosince v Praze. Hlavním bodem tohoto zasedání bylo vypracování stanoviska CEPT k oddílu S25, včetně návrhu změn a jejich zdůvodnění. Vzhledem k tomu, že i ze strany povolovacích orgánů se vyskytly protichůdné návrhy - od zrušení povinnosti znalosti Morseových značek, případně jen dobrovolné zkoušky, až po ponechání současného stavu, byl k dalšímu projednávání přijat kompromisní dánský návrh:

Administrace může rozhodnout, zda osoba, žádající o povolení k obsluze amatérské stanice, musí nebo nemusí prokázat, že je schopna přesně vysílat a přijímat texty v Morseově abecedě.

Takto tedy zní současné stanovisko evropských radiokomunikačních (povolovacích) orgánů, které se starají o amatérskou službu. Jaký však bude mít vývoj, na to si musíme počkat do podzimu 2003, nebo -půjde o dokument celosvětový.

Ing. Miloš Prostecký, OK1MP, ok1mp@volny.cz

Silent Key

OK1RG

S lítostí oznamujeme, že nás navždy opustil kamarád, ing. Jaroslav Štanc, OK1RG z Příbrami. Zemřel po těžké nemoci 25. září 2001 ve věku nedožitých 78 let. Byl dlouholetým aktivním radioamatérem se stálým zájmem o vše nové; byl také přítelem, ochotným vždy pomoci. Odešel v plné duševní svěžesti a nám zůstal v paměti jako dobrý a přívětivý člověk. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.

Za radioklub OK1KPB Příbram, Štefan - OK1FST.

ex OK1AHM

V posledních listopadových dnech mne zastihla smutná zpráva. Zemřel můj přítel Eduard Štefl ex OK1AHM. S Edou, který by se v příštím roce dožil 90 let, jsem se seznámil asi před pěti lety, tedy v době, kdy jsem se po delší přestávce opět vrátil k amatérskému rádiu a hledal spřízněné duše. Eda mne upoutal svým tvůrčím elánem a hlubokým zájmem o amatérské rádio i v tak pokročilém věku. Pravidelně jsem ho pak navštěvoval a se zájmem vyslechl jeho vyprávění o činnosti amatérů v období před 2. světovou válkou i po ní.

Často vzpomínal na telegrafické spojení s lodí H.M.S. Queen Mary, od níž obdržel report 599 pro své QRP zařízení. Po nástupu komunistů k moci mu byly svévolně zkonfiskována zařízení i součástky a odebrána licence. Koncesi získal zpět v roce 1995. Eda byl přede-

vším vynalézavý a pečlivý konstruktér, který si téměř všechna svá zařízení stavěl sám. Obdivoval jsem jeho konstrukce měřicích zařízení a vysílačů.

Poslední svůj rig, tranceiver na 80 m, již bohužel nestačil oživit. Jeho značka ale z pásma nezmizí. Vzhledem ke zhoršujícímu se zdravotnímu stavu se nedlouho před svým odchodem vzdal koncese a svou značku přenechal novému koncesionáři. Eda byl pro mne blízkým přítelem a příkladem, jak amatérské rádio ve své čisté podobě sblízuje lidi a obohacuje jejich život. Edo GB + SK CL.

OK1MKX

OK1MPW

Jako blesk z čistého nebe nás zasáhla zpráva, že paní Olga Panochová, OK1MPW, opustila naše řady. Olinka se narodila v Polsku a po válce se s rodiči přestěhovala do západních Čech. Vystudovala pedagogický institut a až do roku 1990 pracovala ve školství jako učitelka. V roce 1993 nastoupila do QSL služby ČRK. Radioamatéři v její osobě poznali milou, přátelskou a usměvavou kamarádku, vždy ochotnou pomoci, a to přes všechny životní peripetie, které prožívala.

V roce 1996 získala značku OK1MPW. Okolnosti jí však nedovolovaly vybudovat si vlastní stanici, a tak vždy s povděkem využívala každé příležitosti vysílat z přechodných stanic. Často navštěvovala Moravu, kde měla řadu přátel, a to nejen mezi radioamatéry. Valašské kopce ji učarovaly svojí krásou, zde aktivně odpovídala a

nabírala sílu žít. Pravidelně bývala hostem setkání ve Frenštátě p. R., v Olomouci, v Šumperku, v Brozánkách. V kruhu radioamatérů prožívala své šťastné dny. Staniční deník neobsahuje záznamy o tisících spojení, avšak každé spojení prožívala s posvátnou radostí a potěšením. Poslední QSO navázala v pásmu 2m dne 8. 12. 2001 se stanicí OK2CPG.

Radioamatérské komunitě zůstalo utajeno její fan-dovství k letadlům. Často se s malým dalekohledem uchylovala sama a potají do prostor Ruzyňského letiště, kde trávila hodiny odpočinku sledováním odletů, přiletů a ruchu na odbavovací ploše. Zde asi snila svá tajná a nesplněná přání. Využila každou příležitost k návštěvě letiště v Kunovicích, kde měla uložen „svůj“ Zlín dvěstědvacetšest B, OK - MPW (fotografie na obálce). Mezi mlčenlivými stroji prožívala pro ni fascinující poznání krásy tvarů a touhy po létání. O svém nádherném snu se světila pouze svým nejdůvěrnějším přátelům.

Milovala život, krásy přírody. Rozdávala radost a štěstí, vždy ochotná pomoci. Avšak v momentu kdy sama potřebovala pomoc, zůstala osamocena a boj o svůj život nezvládla. Svého 59. jara se již nedočkala.

Rozloučení s Olgou se konalo první pracovní den nového roku ve strašnickém krematoriu.

Olinko, bolest a slzy čas utiší, jen vzpomínky nám zůstanou dál. Čest Tvé památce.

Radek Zouhar, OK2ON

ROB, hon na lišku či ARDF

V posledním čísle jsme se věnovali vrcholným mezinárodním soutěžím, by ve výsledcích trochu zařadil šotek: v pásmu 3,5 MHz je správně v mužích M21 třetí Oma Jakub, v juniorkách D16 třetí Krčálová Veronika a v juniorech M16 byl třetí Koeberle z Německa.

Hned po vrcholném a pro naše barvy veleúspěšném Mistrovství Evropy ve Francii se konalo Mistrovství České republiky žáků 21.-23. září v Havířově na Těrlicku a o týden později v Benešově u Prahy pro kategorii od 16 let výše. Obě soutěže žáků na Severní Moravě poznamenalo nevlídné deštivé počasí, které donutilo rozhodčí zkrátit druhý den soutěže, což někteří ze závodníků ani nezaregistrovali.

Výsledky pásmo 144 MHz:

Kategorie žáci do 12 let: 1. místo Javorka Lukáš N. Jičín, 2. místo Mysliveček Marek Praha a 3. místo Mlejnek Ondřej Turnov. Kategorie žačky do 12 let: 1. místo Marečková Zuzana Brno, 2. místo Samková Tereza Cheb a 3. místo Myslivečková Zuzana Praha. V kategorii starší žáci 13-15 let 1. místo Czyž Pavel Havířov, 2. místo Leinweber Jakub Cheb a 3. místo Stehlík Ondřej Brno. Starší žákyně: 1. místo Špetová Žaneta Cheb, 2. místo Červinková Kateřina Liberec a 3. místo Šimečková Lucie Cheb.

Výsledky pásmo 3.5 MHz:

Žáci do 12 let: 1. místo Mysliveček Marek Praha, 2. místo Philip Patrik Cheb a 3. místo Rajtmajer Jakub Cheb. Žákyně do 12 let: 1. místo Samková Tereza Cheb, 2. místo Myslivečková Zuzana Praha a 3. místo Pindrochová Michaela N. Jičín. Starší žáci: opět zvítězil Pavel Czyž z domácího Havířova před Ondřejem Stehlíkem a Ondrou Vlčkem, oběma z Brna. Starší žákyně: na prvních dvou místech zopakovaly své umístění z předchozího dne na dvoumetru Špetová Žaneta a Červinková Kateřina, pouze na třetím místě byla změna, a to Lucka Dolečková ze Šternberka. Je potěšitelné, že oproti předcházejícím létům bylo v kategorii mladší žáci a žákyně více zúčastněných než v kategorii starších, takže věříme, že se tento krásný sport bude mezi nejmladšími dále rozvíjet.

O týden později se v lesích nedaleko Prahy v okolí Benešova setkala elita ROB ve všech kategoriích nad 16

let. Krásné slunečné počasí začínajícího podzimu přivítalo více než 130 závodníků, a to nejen z Čech a Moravy, ale i ze Slovenska, a rovněž družstvo Polska, které - jak je vidět z výsledků - dalo svými výkony jednotlivců pořádně „na frak“ nejen medailistům z ME. Terény a mapy byly dobré, hladký průběh obou závodů splnil očekávání z poslední vrcholné mistrovské soutěže v roce 2001, započítávané do Národního žebříčku ČR.

Pásmo 144 MHz muži:

Kategorie M50: 1. Koudelka K., FPA, 2. Winter L., AFK, 3. Šrůta P., ASP

Kategorie M40: 1. Černík Z., GNM, 2. Mareček J., GBM, 3. Bala B., Polsko

Kategorie M20: 1. Lawecki S., Polsko, 2. Fučík K., GOS, 3. Oma J., FTU

Kategorie M16: 1. Krčál J., FPA, 2. Veselý M., ELB, 3. Brož M., ELB.

Pásmo 144 MHz, ženy:

Kategorie D35: 1. Skřivanová D., ASP, 2. Novotná L., CCB, 3. Klus M., Polsko

Kategorie D20: 1. Novotná L., CCB, 2. Omová M., FTU, 3. Dura M., Polsko

Kategorie D16: 1. Klus M., Polsko, 2. Sygut A., Polsko, 3. Krčálová V., FPA.

Pásmo 3,5 MHz muži:

Kategorie M50: 1. Koudelka K., FPA, 2. Winter L., AFK, 3. Šrůta P., ASP

Kategorie M40: 1. Černík Z., GNM, 2. Mareček J., GBM, 3. Vlach M., DCH.

Kategorie M20: 1. Híkl T., GBM, 2. Oma J., FTU, 3. Fučík K., GOS

Kategorie M16: 1. Dobrzyňski T., Polsko, 2. Veselý M., ELB, 3. Kalina T., HHA.

Pásmo 3,5 MHz, ženy:

Kategorie D35: 1. Šrůtová M., 2. Koporová A., 3. Skřivanová D.

Kategorie D20: 1. Fučíková H., GBM, 2. Dura M., Polsko, 3. Omová M., FTU

Kategorie D16: 1. Sukeníková Z., HKR, 2. Schusterová M., ELB, 3. Špetová Ž., DCH.

Příští výsledky národního žebříčku ČR všech kategorií.

Dobré zdraví, rychlé nohy, bystrou mysl, sever v tom správném směru všem nadšencům ROB v roce 2002!

Karel Javorka, OK2WMM, javorka@quick.cz

Provozní soutěž pro děti a mládež pro rok 2002 (Mistrovství republiky na VKV pro děti a mládež)

Soutěž pro stanice obsluhované dětmi a mládeží je pro rok 2002 vypsána v rámci Provozního aktivu na VKV a platí pro ni stejná pravidla s tím, že body získané v PA jsou vyhodnocovatelem soutěže dětí a mládeže započítávány do MR na VKV (stanice zašlou hlášení vyhodnocovateli PA i vyhodnocovateli MR na VKV).

Soutěž probíhá v roce 2002, od 1. března do 31. prosince 2002. V letošním roce je vyhlášena poprvé, v dalších letech budou pravidla i počet závodů upraveny podle zkušeností z tohoto ročníku a zájmu operátorů. Průběžné výsledky budou vyvěšeny na internetových stránkách ČRKA a www stránce www.barak.cz.

Kategorie:

1. mládež do 18 let - 144 MHz

2. mládež do 18 let - 432 MHz

V celoroční soutěži může být hodnocen operátor (operátoři), který dosáhl v roce konání soutěže 18 let, nebo je mladší.

Hlášení: Hlášení v elektronické formě PA zasílejte vyhodnocovateli (Vojtěch Horák OK1ZHV) e-mailem nebo packet radiem. V příloze zaslat jméno, příjmení a datum narození operátora (operátorů). Adresa: e-mail: info@barak.cz, packet radio: OK10HK@OK0PHL
Ceny: Stanice na prvních deseti místech obdrží diplom, stanice na prvních třech místech poháry.

Soutěž vyhašuje Český radioklub.

Speciální diplom Veterán Radio Klubu k 10. výročí VRK

Diplom se vydává za spojení nebo poslech nejméně třiceti amatérů, v průběhu roku 2002 (10. výročí trvání VRK), kteří jsou členy Veterán Radio Klubu. Z počtu třiceti značek amatérů je třeba vybrat takové, aby se z jejich sufixů, vždy jen z jednoho písmena, dal sestavit název „DESET LET VRK“. Výjimkou je klubová stanice OK5VRK, jejíž sufix pro diplom lze použít celý, tedy celé slovo VRK. Spojení se stanicí OK5VRK však není podmínkou pro udělení diplomu. Platí spojení nebo poslech všemi druhy provozu na KV i VKV uskutečněná v roce 2002. Neplatí spojení uskutečněná přes převáděče. K žádosti s čestným prohlášením se přiloží výpis ze staničního deníku. Poplatek za diplom činí pro OK a OM 50,- Kč, zahraniční stanice 5,- Euro nebo ekvivalent. Žádosti společně s poplatkem zasílejte na adresu diplomového manažera VRK: OK2BEH, Zdeněk Životný, Dřínová 1645, 66601 Tišnov.

Trvání Veterán Radio Klubu se datuje od roku 1992 kdy byl ustaven původně jako kolektiv starších „pánů“, radioamatérů, scházejících se v Brně. Tento kolektiv se rozrostl až do dnešního počtu. Proto uznáváme toto datum jako datum ustavení VRK.

František Frýbert, OK2LS

Stručně z QSL-byra

V 6. čísle Radioamatéra řádil šotek a zkrátil návod na řazení „kveslí“ pro bývalý Sovětský svaz. Text má správně znít takto:

d) Rusko - jeho prefixy nejsou všemi amatéry dosud zažity. Patří sem všechny lístky začínající písmenem R, dále prefixy UA-UI. Ukrajina obsadila prefixy EM-EO a UR-UZ. Prefixy ostatních států bývalého Sovětského svazu naleznete v seznamu zemí DXCC.

Pokud zasíláte své lístky poštou, dbejte o jejich řádný obal. Nezřídka nám dojdou QSLs ve značně poškozené obálce a je i nebezpečí ztráty lístků během přepravy.

Vracíte-li stanici, s níž jste nepracovali, její lístek, napište naň i důvod, proč tomu tak je (např. „not in LOG“, „pirate“, „wrong call“ a pod.). Jinak můžete tento lístek dostat znovu zpátky.

Již na počátku roku upozorňujeme všechny koncesionáře včetně RP, že nebudou-li mít včas zaplacené příspěvky (týká se členů ČRKA) nebo QSL službu (týká se všech ostatních), budou lístky docházející na jejich značky zasílány zpět s poznámkou „Not use our QSL service“. Neplatičů v minulém roce byla hezká řádka. Náklady na poštovné rostou a bohužel nelze jinak. Tuto informaci rozšíříme i na internetu a ve vysílání ČRKA.

QSL manažeré přejí našim radioamatérům v roce 2002 100% potvrzených spojení.

Vojtěch Krab, OK1DVK, QSL manager, crklub@mbox.vol.cz

Dvě publikace o anténách - anténní inspirace a učebnice

ANTÉNY PRO RADIOAMATÉRY

Igor Nikolajevič Grigorov, RK 3 ZK

Redakce ruského Radioljubitelja pod vedením I. N. Grigorova, RK3ZK, vydala zajímavou anténářskou knihu v ruštině. Kniha zaujme svým obsahem a hlavně dostupností - je bez poplatků volně přístupná na internetu [1]. Přestože základem knihy jsou články publikované v uvedeném časopisu v posledních osmi letech, podařilo se autorům sestavit kapitoly, uvádějící jak teorii, tak i praktické návody na stavbu konkrétních antén.

Kniha v porovnání s jinými známými publikacemi s touto tematikou [2,3] má osobitý „ruský“ charakter a plně se přibližuje známému heslu, že „amatér experimentuje především s anténami“. Každý, kdo má možnost připojení na internet, se může s obsahem i zpracováním knihy seznámit; udělejme proto jen malou exkurzi jejími jednotlivými oddíly.

1. Vertikální antény. Zde je uvedeno snad vše z teorie i praxe stavby vertikálních antén (VA). Značný prostor je věnován funkci „země“ a radiálům, vlivu blízkých předmětů, ale také napájení VA. Jsou zde popsány hlavní principy víceelementových VA jak s pasivními, tak s aktivními prvky. Najdeme zde také mnoho praktických rad pro fázování VA a jejich systémů.
2. Magnetické antény. Ve čtrnácti kapitolách je uvedeno mnoho námětů pro praktické provedení těchto méně používaných antén.
3. Smyčkové rámové antény. 26 kapitol je věnováno postupně horizontálním a vertikálním smyčkám. Jsou zde také „tribandery“ a víceelementové kubické quady - zdá se, že tato část knihy je nejvíce propracovaná a shrnuje s velkou úplností i informace z jiných publikací o smyčkových anténách. Obrázky mají výbornou vypovídací hodnotu, přitom jsou kresleny jednoduše a hezky. Značná pozornost je věnována ladění těchto antén. Nalezneme zde odpovědi na otázky, jak napájet smyčkové antény nesymetrickým kabelem a jak je impedančně přizpůsobit a také vysvětlení, jak vlastnosti těchto antén měřit. Pro smyčkové antény jsou uvedeny konkrétní rozměry pro pásma 160 až 2 m, a to pro antény se dvěma, třemi i čtyřmi elementy.
4. Rombické antény jsou popsány v osmi kapitolách.
5. Antény Beverage, nezbytné pro dálkový příjem na spodních pásmech. Jsou zde popsány jak jednosměrné, tak dvojsměrné typy. Ve slovníčku anténářských pojmů, který je přílohou této knihy, se dočteme, že první Beverage byla používána již v roce 1923.
6. Antény DRRR jsou popisovány ve dvanácti kapitolách.
7. Skryté antény pod zemí jak symetrické, tak nesymetrické.
8. Co s TV anténami v poli KV antén?
9. Jednoduché antény pro expediční a portejblovou práci. Oddíl obsahuje mnoho detailů pro realizaci dipólových, smyčkových a vertikálních antén v polních podmínkách. Získáte zde inspiraci např. pro to, jak a kde natáhnout antény - nemusí se jednat jen o stromy, ale i stěžně lodí, vesla a mnohé kombinace, vhodné především na vodě.
10. Antény pro pásmo 6 m

11. Antény pro pásmo 27 MHz. Ve dvou kapitolách je mnoho nápadů pro realizaci účinných anténní systémů právě pro toto pásmo, kde vycházejí velmi příznivé rozměry pro stavbu.

12. Napáječe. Kromě nezbytných teoretických základů a praktických rad, jak zjistit impedanci vedení tvořeného koaxiálním kabelem nebo dvoulinkou, dává kapitola i praktické rady pro zhotovení symetrického napáječe o potřebné impedanci. Popisuje také, jak napájet symetrické dipóly nesymetrickým vedením.

13. Antény a SWR metry.

14. Rušení při QSO a co s tím můžeme udělat.

Kniha je dobrým doplňkem anténářské knihovny radioamatéra. Najdeme v ní spoustu zajímavých nápadů, které v jiných podobných knihách nejsou. Autoři se nebáli nakreslit i některé méně obvyklé detaily, které se hodí pro konstrukci antén. Publikace je dobrou pomůckou pro všechny, kteří touží pochopit funkci moderních antén. Lze ji doporučit jak začátečníkům, uvažujícím o volbě a stavbě antény, tak dlouholetým radioamatérům, kteří chtějí zefektivnit svoji činnost zlepšením anténního vybavení. Díky její dostupnosti se vyplatí knihu stáhnout a třeba zkopírovat na CD, nebo ji vytisknout.

[1] <http://krasnodar.online.ru/hamradio/rk3zk/main.htm>, 2000

[2] Imrich Ikrényi, Amatérské krátkovlnové antény, 1964, 1972

[3] Alois Krischke, Rothammels Antennenbuch, 2001

ROTHAMMELS ANTENNENBUCH 2001

Alois Krischke, DJ0TR/OE8AK

V nakladatelství DARC Verlag právě vyšlo 12. aktualizované a doplněné vydání knihy, o které lze bez nadsázky mluvit jako o Bibli radioamatéra.

Karl Rothammel, DM2ABK, zemřel v roce 1987 ve věku 73 let. Pokračovatelem jeho díla je ing. Alois Krischke, DJ0TR/OE8AK, který začal již na přelomu let 1988/89 pracovat na aktualizaci této - v Evropě velmi populární - anténářské knihy. Již první vydání pod jeho vedením v roce 1991 (desáté vydání původního titulu) bylo poznamenáno zkušenostmi specialisty na anténní techniku u firmy Rohde-Schwarz. Doplněním a aktualizací vzniklo dílo, které má 42 kapitol, 997 stránek, 1270 obrázků a 135 tabulek.

Nepovažují za účelné postupně opisovat obsah knihy, kterou má třeba mnoho našich amatérů zařazenu v knihovničce nebo jejíž koncepci z minulých vydání zná. Chtěl bych spíše na několika příkladech ukázat, jak jsou v posledním vydání zahrnuty nové informace a pojednány moderní trendy.

Již členění kapitol zaměřených např. na oblast KV přináší seřazení antén na ty dobré a na ostatní. A tak kapitoly zaměřené podle svých názvů na antény horizontální mono, multi, populární, drátovky, širokopásmové, čtvrtvlnné, dvouelementové, loopy, magnetické, aktivní, dobré Beams, vertikální mono a multi, na dobré vertikální antény a na jiné formy KV antén umožňují bohatý výběr pro různé situace použití.

Důležitá problematika měření vlastností antén je obsahem kapitoly 31. Pokrývá 44 stránek, je členěna na 38 paragrafů a uvádí odkazy na více než sto titulů lite-

ratury. Oproti starším vydáním je zde konkrétní popis přístrojů i měřících metod. Z přístrojů zde najdeme GDO, reflektometry, anténaskopy a šumové můstky. Přestože o analyzátozech jsou zde jen zmínky (Vector Analyzer ZPV, MFJ207, 247, 259, 269, RF1, RF5, VA1, CIA-HF od AEA), jsou uvedeny bohaté odkazy na literaturu i internetové stránky. Je zde i nová kapitola 31.2 Jak co měřit na anténě a co vše je možno měřit mezi přijímačem a anténou - a hlavně jak to měřit.

Také kapitola 40. Software představuje snad poprvé uveřejněný celkový přehled software, specializovaného na modelování antén. Každý program je stručně popsán, uvedeny jsou i ukázky výstupů modelovaných antén. Nejsou pomínuty ani profesionální anténářské programy. Celkový seznam literatury na konci knihy se dělí na oblast anténářských knih, časopisů, klubové sborníky a profesionální předpisy - normy v oblasti antén. Kniha neuvádí jen normy německé (DLR, DVL, DFVLR), ale i IEC, IEE, IRE, ITG, NBS, NRS, NTF a další.

Protože mnozí mají tuto cennou publikaci ve své knihovně, je vhodné upozornit na to, že tyto „staré“ knihy stále mají svou vypovídací schopnost, protože zákony fyziky jsou neměnné. Roste jen rozsah poznání v oblasti antén a právě proto je kniha doplněna o celkem 18 nových kapitol.

Doporučuji prostudovat kapitolu 30, kde jsou „anténní informace“; kapitolu bych osobně výstižněji nazval „Dříve, než si pořídím anténu“. Také kapitola 33 „Praktikum“, kapitola 34 „Přepěťové ochrany“ a kapitola 37 „Anténní příslušenství“ knihu uceleně doplňují a dělají z ní anténářskou encyklopedii.

Pro ilustraci toho, že se nejedná jen o teoretický kusy popis kdysi a někde publikovaných řešení, si všimněme podrobněji např. problematiky antén pro tři hlavní KV pásma. Předmětem zájmu amatérské veřejnosti je neustále tribander se zmenšenými rozměry; nejlevnější koncepci takové směrové antény pro 20/15/10 m představuje tzv. Minibeam. Na stránkách Rothammelovy publikace nalezneme více než 7 řešení. V některých dalších článcích bych se k nim rád podrobněji vrátil.

Nové vydání Rothammelovy Antennenbuch nabízí tisíce inspirací pro problematiku antén pro KV i VKV a může dát odpověď na mnoho otázek, vztahujících se k poměrům mezi transciérem a nebem. Myslím, že tato kniha nemá v současné době ve světě konkurenci. Autorům, jakými byli zesnulí Karl Rothammel nebo Imrich Ikrényi, ale také Rothammelovu pokračovateli Aloisi Krischkemu, DJ0TR, patří poděkování a uznání za vše, co svou prací pro amatéry vykonali.

Jan Bocek, OK2BNG, jan.bocek@vitkovice.cz

TISK QSL

!!! 12 základních vzorů !!!

500 ks za 425,- Kč

1000 ks již od 599,- Kč

(množstevní slevy)

univerzální QSL 55 hal/ks

staniční deníky A4 a A5

vyžádejte si aktuální nabídku

sleva pro stálé zákazníky

zajišťuje Pavel Pok

Sokolovská 59, 323 12 Plzeň

tel. 019 / 7537050 • 0737 552424

e-mail: ok1drq@quick.cz

ZPRAVIČKY

Přerovská setkání v roce 2002

V roce 2002 uspořádá Radioklub OK2KJU Přerov setkání radiamatérů a CBčkářů s velkou burzou v termínech: jarní setkání - 24.3.2002 (neděle) od 8:00 do 12:00, podzimní setkání - 13.10.2002 (neděle) od 8:00 do 12:00. Setkání se uskuteční ve velkém sále pivovaru Přerov. Zdeněk Škrásek, OK2UHF

Zapojení konektorů

Ahoj, jen poznámku, která by se mohla hodit: na <http://radka.fmplus.cz/hwb> je pravidelně updatovaný mirror databáze zapojení různých konektorů, kabelů, adapterů atd. Možná se to někomu může hodit. Vašek OK1-33428

Kevlarová lana a šňůry

Šňůry s kevlarovým jádrem vyrábí u nás firma Lanex, a.s., pod názvem Slapy. Prodejní ceny v jejich podnikové prodejně jsou následující: Slapy dia 3mm - 8,84 Kč/m, Slapy dia 4mm - 12,22 Kč/m, Slapy dia 5mm - 14,04 Kč/m, Slapy dia 6mm - 19,50 Kč/m. Uvedené ceny jsou bez DPH (22%) a bez ceny za dobříku. Balení je na plastových cívkách po 100 m. Bližší nebo další dotazy Vám ochotně zodpoví pracovnice přímo v prodejně (p. Kolarčíková 0653 751210, 751302). Lanex a. s., tel. 0653 751324, fax. 0653 654130, mobile: 0602 590207, e-mail: nemcik@lanex.cz, www.lanex.cz.

První QSO na 145 GHz v OK

Dne 28. 10. 2001 uskutečnili první spojení v pásmu 145 GHz Pavel OK1AIY a Milan OK1UFL, zatím jen na několik málo metrů se zařízením s výkonem v řádu mikrowatů. Gratulujeme! OK1VAM

První spojení OK - PA na 9cm

První spojení mezi Holandskem a Českou republikou v pásmu 9 cm mezi PA5DD a

OK1AIY/p proběhlo dne 3. 11. 2001 na vzdálenost 767 km troposférickým šířením. Další spojení na tomto pásmu Pavel udělal ještě s PA0BAT a o den později s PA0EZ. Gratulujeme! OK1VAM

Pojištění při cestách do zahraničí

Pokud jedíte na expedice do zahraničí, je možné se pojistit v podstatě proti všem rizikům u České pojišťovny. Něco to stojí, ale funguje bezvadně. Kontakt: Česká pojišťovna, pojištění hospodářských rizik do zahraničí, paní Renata Petrová, tel. (02) 67904636, fax 67904638. Martin Huml, OK1FUJ

Ministerstvo vnitra a radioamatéři

Pobavte se, co jsou podle Ministerstva vnitra radioamatéři: <http://www.mvcr.cz/aktualit/sdeleni/2000/radiost.html>. Honza OK1VWV

Software pro radioamatéry na počítači Macintosh

Máte-li počítač Macintosh, možná pro vás budou užitečné následující odkazy: www.omn.ne.jp/~mdl/mac-list.html; www.g0oanint.demon.co.uk; people.ne.mediaone.net/wd1v/index.html; www.ac6v.com/software.htm#MAC; www.blackcatsystems.com/software/morsemania.html. Standa OK1VSH

Webové stránky pro posluchače

Ahoj všichni, posluchači i příznivci. Právě se podařilo dát do provozu nové WEBové stránky určené posluchačům. Budu rád, pokud to budou Vaše oblíbené. Podívejte se proto na <http://swl.czechian.net>. A dejte vědět, jak se Vám líbí. Venca OK1HRR / OKL7

Zajímavé webové prezentace ze světa... K4JA

Zkuste <http://www.k4ja.com/>.

Soukromá inzerce

Koupím do vlastní sbírky RX, TX a jiná spojovací zařízení. Dále díly, elky, knoflíky, převody, měřidla z těchto zařízení. Vše z období 1930 - 1955 od Wehrmachtu, US Army, britské armády, ruské a jiné. Letecké přístroje, sluchátka, servo motory, měniče, přenosné centrály, atd. Například všechny Torny, WR, SK10, SL, FUG, KWE, LWE, Jalta, E 52-4, Saram, Schwabenland, RaS, Korfu, 5WSa - 1KWSa, Halicratters, RCA, Paris rhone ale i jiné. Vše bude sloužit pro založení muzea. Předem děkuji i za upozornění. OK2SZL, Svatopluk Předínský, Štípa 267, Zlín 12, 763 14, tel. (067) 7914018 nejlépe večer.

Hledám někoho, kdo by byl schopen nastavení dvoumetrového konce s elektronkami 2 x 6J7. Jedná se o seřízení a nastavení přízvučného obvodu. Odzkoušení a otestování použitelnosti v contestovém provozu. Zdroj je k dispozici. Jedná se samozřejmě o zdroj je k dispozici. Dokumentaci samozřejmě mám také. Email rh@upsserv.cz, 0604 639292 nebo via PR OK1TMM.

Prodám KV přijímač AOR - AR7030, 0-32 MHz. Všechny druhy provozu. Velmi málo používaný. Cena dohodou. milos.kos@comail.cz. Tel. 0602 466401.

Koupím AR 1956, 1959, 1962, 1972, 1974, 1984, 1986 až 2000, Krátké vlny - veškeré předválečné ročníky, Československý radiosvět, Radioamatér 1924-1935, Radioamatérský zpravodaj 1976, 1980, 1983 a jakoukoliv předválečnou radioamatérskou literaturu a Novou epochu ročník 1921/1922, GST od dec 1915-1940. Jan Švarc OK1VWV tel. 0603452482, email ok1vww@seznam.cz.

Prodám ant. Yagi 14 MHz, výroba RT Teplice, použita, cena 2 500 Kč. Info na tel. 0635 397421.

Prodám TCVR IC-245E, 2m, CW, SSB, FM 10 W (8000), 3-fáz trafo 3x220/3x33,3 V, 3x 27 A, 3100 VA (1500). Jarda OK1VUP, tel.: 0603 404325, ok1vup@qsl.net.

Prodám Yaesu VX-5r. TX: 6m, 2m a 70cm, RX: 0,5 MHz-1 GHz. AM/FM/WFM. Obsahuje všechny známé funkce HandHeldu. Možnost měnit plynule výkon 0,1-5 W. Kompletní výtět funkcí a možnosti až po telefonu. Dále prodám úplně nový TRX M160b včetně ANT. Tel: 0602 282686.

Prodám KV TRX Kenwood TS 430S (160 - 10m, 100 W, celotranzistorový, 2xVFO, všechny filtry MF 2,4/1,8/0,5 kHz, stříbrný, dobrý stav, servis. dokumentace) a síťový zdroj PS 430 (13,8 V/20 A, s ventilátorem, stříbrný, dobrý stav, dokumentace). Cena dohodou. Tel. 02 2051 0546 mezi 18 - 20 hod. Petr OK1DD5.

Koupím elektronky do RX R5: DF97, DF668, DF669. Nabídněte prosím. Tel. 0424 752025 celý den na záznamník. Jiří Madarász, 471 54 Cvikov 588.

Koupím osmikrystalový filtr 9 MHz-2,4. Tel. 0777 930 949.

Offer: IC-746 (probably damaged 1st RF UHF stage), 2x CW + 1x SSB filter, power supply (USA), HF ant. R-7000, new UHF/VHF dual band ant. Diamond, coax cable, accessories. More info 0603/479 413, e-mail ceo@charm-biz.com. OK8AL.

Prodám ručku YAESU VX-5R triband 6m, 2m, 70cm + příslušenství. Cena dohodou. OK1TUD, tel. 0737 345 491

Prodám Kenwood TMG707 - dual b. 2m a 70cm, 50/35 W, vývod pro JK6 včetně modemu JAM a kabeláže za 13500 Kč, téměř nové. Ručka ALINCO DJ 580 dual b. 5W, vývod pro 9k6 + náhlavní soupravu. Cena 7900 Kč. Tel.: 0649/217 147 + záz. 0603/707709.

Milovníkům ARMY LOOKU nabízím jako stylový HAM SHACK skříňovou nástavbu radiovozu Trinec. Odstrojeno a připraveno k renovaci. Tel.: 0306/22 362.

Prodám časopisy AR červené i modré - levně. Dále RX 144 MHz dle AR 4/1986. Miroslav Janeček, OK2PBF, Březinova 141, Jihlava. Tel.: 066/731 30 39.

Koupím TCVR SSB 80m vč. zdroje, do 30 W. Miroslav Janeček, OK2PBF, Březinova 141, Jihlava. Tel.: 066/731 30 39.

Prodám blokové filtrační kondenzátory různých kapacit na prov. napětí 1500 V a vyšší (á cca 40). Stojan na ruční vrtačku (300). Přístrojové skříňky stavebnicové, různých velikostí (50-100). Fosforbronz, drát na anténu 2 mm (á 4), 3 mm (á 6), koaxiál (á 10). Stříkáci pistoli na stlačený vzduch (100). J. Cipra, U Zel. ptáka 12, 148 00 Praha 4, tel.: 02/7191 2022.

Koupím ruské elky á 1 ks (psáno česky) - 6S5, 6F7, 6B8S, 6G2S, OK2PJH - Jan Geršl, U Sklárný 157, 679 39 Úsobrnov.

Koupím externí VFO k transceiveru FT-301D. Tel.: 02/677 103 11.

Koupím ruské elektronky 1Z 24B, dále kopii zapojení rdst LEM 80 a rdst R 354. Jaroslav Pokorný, Svatopluka Čecha 21, 680 01 Boskovice.

Koupím TCVR OTAVA nebo LABE. Napájecí konektor s krabicí k RF11 + mikrofon. Případně RF11 - celou. OK2BQC, Jaroslav Pospíšil, I. P. Pavlova 40, 779 00 Olomouc.

Prodám stereofonní cívkový magnetofon B93 bez cívek, nepoužívaný. Nutný osobní odběr, předem dohodnutý. Cena 1700 Kč. L. Tříška, Posvátná 415, Račicekovic, 696 02, tel.: 0628/36 76 95 po 19. hod.

POZOR! Nová telefonní čísla do redakce Radioamatéra

tel.: 02/ 4148 1028, fax: 4148 2028

Požadavky ke zkouškám operátorů amatérských rádiových stanic

5. přepracované vydání této žádané publikace právě vyšlo. Obsahuje všechny nové předpisy, které se týkají amatérské služby.

Cena při odběru na sekretariátu ČRK je 125,- Kč.

Antikva Radio Praha s.r.o.

Praha 5, Plzeňská 114, 150 00
tel./fax: 02/57326505

Vykupujeme, prodáváme a opravujeme staré radiopřijímače. Máme zájem hlavně o předválečné typy. Vykupujeme i staré elektronky a další součástky potřebné k opravám. Také máme zájem o jiné starožitné technické zajímavosti a rarity.

Otevřeno: Po - Pá 10.00 - 17.00 hod.

Z historických pramenů:

Jak se začínalo... Superreakční přijímač na krátké vlny

Ačkoliv při rozhlasových vlnách se těchto přijímačů nepoužívá, při krátkých vlnách možno při správné obsluze jimi dosáhnouti ohromných výsledků.

Nechci zde čtenáře zdržovati dlouhou teorií. Jak pozorujeme na schema máme zde speciální krátkovlnný okruh a superreakční okruh pro vlnovou délku 30 000 m i více.

Pro vlnovou délku 20-60 metrů má mřížkový okruh 6 závitů, reakce 12 závitů. Jedna, mřížková, jest upevněna, druhá, anodová cívka se odklápí. Velikost otočného kondensátoru jest 250-450 cm.

Superreakční okruh jest tvořen dvěma okruhy. Jest to opět okruh mřížkový a anodový. Prvý má voštinovou cívku 1250 závitů v paralelu s kondensátorem 2000 cm,

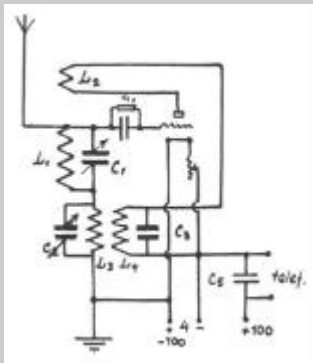
druhý jmenovaný okruh má také voštinovou cívku 1500 závitů a tentýž kondensátor v paralelu.

C4 jest fixní kapacita asi 4600 cm.

Ladění jest značně ztíženo vysokým pískotem, který je vytvářen vlnami 30 km dlouhými. K obsluze jest již třeba značných zkušeností,

Závisí to mnoho na typu lampy a anodovém napětí. Otočný kondensátor dobrého provedení jest o velikosti asi 500 picofarad (1 picofarad 0,9 cm).

Audiofrekvenční zesílení jest skoro zbytečné. Jak jsme mohli pozorovati, pracuje superregenerativ Armstrongův v tomto zapojení tak dobře, že některé signály byly slyšitelné i ve vzdálenosti 5 metrů.

Mřížkový odpor R1 jest třeba vyzkoušet. Protože bylo užíváno lamp cizího původu (U-199), není možno udati alespoň přibližně pro lampy provenience evropské. U zmíněné obnášel R1 2,5 megaohm.

Signály přicházely v mohutné síle. Amatér však musí si zvyknouti na přesné a pečlivé ladění, které při superregenerativních zvucích, jež aparát vydává, způsobí

mnoho nepříjemností, zvláště pak lidem poněkud nervosním. Také vliv anodového napětí a odpor R1 mají velký vliv na funkci přijímače.

O výkonosti přijímače učiní si čtenář představu, když byly slyšeny E, U.S.A. stanice, někdy i australské bez antény a země.

Ke schématu je třeba dodat:

L1 = rám o straně 45 cm

L2 = závit o straně 50 cm

C4 = normální mřížkový kondensátor 250 cm

C3 = superregenerační kondensátor 2000-6000 cm

C1 a C2 = proměnlivé kondensátory asi 450 cm

R1 = 2,5 megaohm

Z knihy Přijímač pro krátké vlny 1928 vybral Milan Leistner, OK1ZML, leistner@volny.cz

První spojení se zahraničím na VKV

Vážená redakce,

v poslední době jsem byl několikrát osloven ohledně tabulek prvních spojení, které vedu nepřetržitě od mého vstupu do funkce VKV odboru, to je asi před 43 lety. Od roku 1990 je vedu dál jako soukromá osoba. Vzhledem k mému věku bych nebyl rád, kdyby část historie československých, od 1. 1. 1993 českých radioamatérů skončila v zapomnění. Proto si Vám dovoluji zaslat tabulku, která (díky některým „skromným“ kolegům) není úplná, a rád bych ji ještě, pokud se někdo ozve, doplnil.

Úplná mezera je v prvních spojeních na všech VKV pásmech mezi OM a OK po 1. 1. 1993. Dále jsou mezery v prvních spojeních se státy bývalé Jugoslávie: 9A, S5 po 26. 6. 1991, Z3 po 8. 9. 1991, T9 po 15. 10. 1991. Samozřejmě do 31. 12. 1992 to mohou být spojení i z bývalé OK 3. Mohou nám v tabulkách chybět i některá prvá spojení via Es, Ms. Prosim tedy milé čtenáře časopisu, pokud po pozorném prostudování tabulek zjistíte, že nám můžete pomoci tabulky doplnit, neváhejte a zašlete na některou z mých adres Vaše poznatky: Ing. Jan Franc, 14000 Praha 4, V rovinách 894/117, tel QRL: 02/84819675, domů po 20 hod. 61213768, e-mail: vkservis@volny.cz, PR ok0prg via ok0nc. Děkuji a 73!

Jan Franc, OK1VAM, vkservis@volny.cz

144 MHz

AUSTRIA	OK3IA - OE1HZ	1951.07.07	T
GERMANY	OK1KCB/P - DL6MH/P	1951.07.07	T
POLAND	OK3KBT/P - SP3UAB/P	1954.07.03	T
HUNGARY	OK3KBT/P - HG5KBA/P	1955.09.03	T
SWITZERLAND	OK1VR/P - HB1IV	1955.09.04	T
YUGOSLAVIA	OK3DG/P - YU3EN/EU/P	1956.06.07	T
ROMANIA	OK3KFE/P - YO5KAB/P	1958.06.07	T
SWEDEN	OK1VR/P - SM6ANR	1958.09.05	T
NETHERLANDS	OK1VR/P - PAOEAZ	1958.09.07	T
ENGLAND	OK1VR/P - G5RV	1958.10.27	T
N. IRELAND	OK1VR/P - G13GXP	1958.10.28	T
FRANCE	OK1KDD/P - F3YX/M	1959.07.05	T
DENMARK	OK1KKD - OZ2AF/P	1959.08.16	T
ITALY	OK1EH/P - I1BLT/P	1959.09.05	T
LUXEMBOURG	OK1EH - LX1SY	1959.11.23	T
UKRAINE	OK3MH - UB5WN	1960.03.13	T
LICHTENSTEIN	OK1EH/P - HB1UZ/FL	1960.07.02	T
WALES	OK2VCG - GW2HIY	1960.10.06	MS

SCOTLAND	OK2VCG - GM2FHH	1960.12.13	MS	W. MALAYSIA	OK1MS - 9M2FP	1988.10.22	EME
FINLAND	OK2VCG - OH1NL	1961.01.03	MS	MALYJ VYSOCKIJ	OK2KZR - 4J1FS	1989.05.27	MS
BELGIUM	OK2BDO - ON4FG	1961.08.13	MS	KAZAKH	OK3PV - UL7AAX	1989.07.21	ES
ESTONIA	OK2WCG - UR2BU	1962.08.13	MS	AZORES	OK1MS - CUBEME	1990.07.19	EME
LITHUANIA	OK1VR/P - UP2ABA	1962.10.09	T	ICELAND	OK1MS - G4DHF/TF	1990.08.11	EME
EUROPEAN R.S.F.S.R.	OK1VR/P - UA1DZ	1962.10.09	T	HONG KONG	OK1MS - VS6BI	1990.12.30	EME
BULGARIA	OK3HO/P - LZ1DW	1963.07.06	T	REP. OF PHILIPPINES	OK1MS - KG6UH/DU1	1991.07.14	EME
NORWAY	OK1VHF - LA8MC	1964.10.04	T	REUNION	OK1MS - FR5DN	1991.09.02	EME
ALAND ISL.	OK1ACF - OH0RJ	1964.10.29	T	MARTINIQUE	OK1MS - FM5CS	1991.12.14	EME
LATVIA	OK1VDQ/P - UQ2KGV	1964.10.30	T	URUGUAY	OK1MS - JG9BT	1992.02.16	EME
WHITE R.S.S.R.	OK1VHF - UC2AA	1964.12.14	MS	SAN ANDRES	OK1MS - W6JKV/HKO	1992.04.09	EME
GUERNSEY ISL.	OK3KDX/P - GC2FZC	1965.07.04	ES	THE GAMBIA	OK1MS - C53GS	1992.04.10	EME
GREECE	OK2WCG - SV1AB	1965.08.13	MS	GRENADE ISL.	OK1MS - V37AV	1993.04.03	EME
SPAIN	OK2WCG - EA4AO	1965.08.14	MS	KOREA	OK1MS - HL9UH	1994.01.01	EME
REP. OF IRELAND	OK2WCG - EI2A	1966.08.12	MS	MONTERRAT ISL.	OK1MS - VP2MGW	1994.01.29	EME
MOLDAVIA	OK2WCG - UO5KAA	1966.12.14	MS	SVALBARD ISL.	OK1MS - JW8YB	1994.02.26	EME
KALININGRADSK	OK3CDI/P - RQ2GCR/UA2	1971.07.03	T	MEXICO	OK1MS - XE2/N6XQ	1994.02.27	EME
ARMENIA	OK3CDI/P - UG6AD	1973.08.11	MS	JAN MAYEN ISL.	OK1MS - JX7DFA	1994.08.22	EME
GERMAN DEM. REP.	OK1MBS - DM2DKL	1973.09.18	T	ANTARTICA	OK1MS - KC4/K6MYC	1994.12.28	EME
FED. REP. GERMANY	OK1MBS - DC7HL	1973.09.18	T	MACEDONIA	OK1MS - Z30B	1997.12.13	EME
ANDORRA	OK1BMW - C31HU	1974.05.06	MS	CHINA	OK1MS - BY1QH	1998.08.16	EME
ISLE OF MAN	OK1MBS - GD8EXI	1974.07.09	ES	BOSNIA AND HERZEG.	OK1MS - T98CHR	1999.04.24	EME
CORSICA ISL.	OK1BMW - FC6ABP	1974.08.10	MS	SAINT LUCIA	OK1MS - J6/K6MYC	1999.10.31	EME
SAN MARINO	OK1KTL/P - M1C	1974.11.03	T				
MALTA	OK3CDI - 9H3S	1975.05.24	MS				
BALEARIC ISL.	OK2BFH - EA6AU	1978.06.04	ES				
PORTUGAL	OK1KGS - CT1WW	1978.06.08	ES				
ISRAEL	OK3CDI - 4X4IX	1978.07.09	ES				
SARDINIA ISL.	OK1AIY/P - ISOPUD	1978.07.10	ES				
JERSEY ISL.	OK1OA - GJ80RH	1979.01.03	MS				
I.T.U. GENEVA	OK3AU - 4U1ITU	1979.06.06	MS				
LEBANON	OK3TJK - OD5MR	1980.07.13	ES				
FAROE ISL.	OK1KKH/P - OY5NS	1980.08.12	MS				
U.S.A.	OK1MBS - WA1JXN	1980.11.21	EME				
CANADA	OK1MBS - VE7BOH	1980.12.20	EME				
VENEZUELA	OK1MBS - YV5Z	1981.03.04	EME				
AUSTRALIA	OK1MBS - VK5MC	1981.05.15	EME				
MONACO	OK3AU - PA2WLE/3A	1981.07.18	MS				
ASIATIC R.S.F.S.R.	OK2KZR/P - UA9FAD	1981.08.11	MS				
ALASKA	OK1MBS - WA0LPK/KL	1981.10.17	EME				
CEUTA AND MELILLA	OK1AH - EA9HG	1982.07.09	ES				
AZERBAIJAN	OK2KZR/P - UD6DFD	1982.08.09	MS				
JAPAN	OK1MBS - JA6DR	1982.11.07	EME				
REP. OF S. AFRICA	OK1MBS - ZS6ALE	1982.11.28	EME				
GUAM	OK1MBS - KG6DX	1983.02.28	EME				
CANARY ISL.	OK1AH - EA8XS	1983.07.15	ES				
EASTER ISL.	OK1MBS - K6MYC/CEO	1983.10.27	EME				
HAWAIIAN ISL.	OK1MBS - K6MYC/KH6	1984.02.16	EME				
BAHAMAS	OK1MBS - WA1JXN/C6A	1984.04.06	EME				
REP. OF CYPRUS	OK3AU - 5B4JY	1984.07.07	ES				
CRETE	OK1MDK - SV9JJ	1984.06.17	ES				
MARKET	OK1KKH/P - OH0NC/OJO	1984.07.07	MS				
NIUE	OK1MS - ZK2RS	1984.07.29	EME				
NEW ZEALAND	OK1MS - ZL2BGJ	1985.05.26	EME				
PUERTO RICO	OK1MS - NP4X	1986.03.23	EME				
VATICAN CITY	OK1OA - HV2 VO	1986.06.02	MS				
ARGENTINA	OK1MS - LU7DZ	1987.02.14	EME				
TURKEY	OK1OA - KC3RE/TA3	1987.12.04	MS				
GIBRALTAR	OK2KZR - ZB2QJ	1988.06.07	ES				
GEORGIA	OK3TBY - UF6VBC	1988.07.08	ES				

REP. OF S.AFRICA	OK1KIR - ZS6NG	1982.04.30	EME
NEW ZELAND	OK1KIR - ZL3AAD	1982.09.10	EME
EUROP. R.S.F.S.R.	OK2B2I - UA3LBO	1982.09.16	T
BULGARIA	OK1AIY/P - LZ2KBI	1982.09.16	T
ALASKA	OK1KIR - KL7WE	1982.12.04	EME
N. IRELAND	OK1KH/P - G14VS	1983.10.22	T
REP. OF IRELAND	OK1KH/P - E16AS	1983.10.22	T
GUERNSEY ISL.	OK1KH/P - GU6EFB	1983.10.22	T
SPAIN	OK1KIR - EA2BK	1984.10.20	EME
FAROE ISL	OK1AUN/P - OY9JD/P	1985.10.25	T
SAN MARINO	OK1KX/P - T70A	1986.07.19	T
MEXICO	OK1KIR - XE1XA	1986.09.27	EME
ISLE OF MAN	OK1KX/P - GD4GNH	1987.08.30	T
ASIATIC R.S.F.S.R.	OK1KIR - UA9FAD	1987.12.05	EME
ANDORRA	OK1KIR - C30BVA	1988.07.09	EME
UNITED NATION	OK1KIR - 4U1UN	1988.08.06	EME
CORSICA ISL.	OK1KIR - TK4EME	1989.07.21	EME
I.T.U. GENEVA	OK1KIR - 4U1ITU	1989.10.14	EME
ISRAEL	OK1KIR - 4X1IF	1990.04.28	EME
FR. POLYNESIA	OK1KIR - FO4NK	1990.04.28	EME
AZORES ISL.	OK1KIR - CU8EME	1990.07.14	EME
UZBEK	OK1KIR - UI2U	1990.09.08	EME
HONG KONG	OK1KIR - VS6BI	1991.05.18	EME
REP. PHILIPPINES	OK1KIR - KG6UH/DU1	1992.06.06	EME
BALEARIC ISL.	OK1KIR - EA6/DF5JJ	1992.07.25	EME
PORTUGAL	OK1KIR - CS1EME	1992.08.22	EME
W. MALAYSIA	OK1KIR - 9M2BV	1993.01.10	EME
REUNION ISL.	OK1KIR - FR5DN	1993.06.26	EME
KOREA REP.	OK1KIR - HL9UH	1994.01.28	EME
CANARY ISL.	OK1CA - EA8/ON5FF	1994.10.30	EME
BRAZIL	OK1KIR - PY5ZBU	1995.02.11	EME
CEUTA & MELILLA	OK1KIR - ED9JHF	1995.08.14	EME
MAROCO	OK1KIR - CN2EME	1995.11.03	EME
PANAMA	OK1KIR - HP3XUG	1997.01.18	EME
GREECE	OK1KIR - SV1BTR	1998.02.10	EME
GREENLAND	OK1KIR - OX2K	2000.06.01	EME
1296 MHz			
GERMANY	OK1KDO/P - DL6MH/P	1958.06.08	T
AUSTRIA	OK3CDB/P - OE1JOW/1	1968.04.09	T
FED. REP. GERMANY	OK1KIR/P - DJ3SC/P	1973.10.06	T
LUXEMBOURG	OK1KIR/P - LX1DU	1975.10.28	T
SWITZERLAND	OK1AIY/P - HB9RG	1976.10.23	T
POLAND	OK1AIY/P - SP6LB/6	1977.07.03	T
BELGIUM	OK1KIR/P - ON5GF	1977.10.15	T
NETHERLANDS	OK1KIR/P - PE0AGO	1977.10.16	T
ENGLAND	OK1KIR/P - G3LQR	1977.10.16	T
DENMARK	OK1KIR/P - OZ7IS	1977.10.16	T
SWEDEN	OK1KIR/P - SM6ESG	1977.10.17	T
YUGOSLAVIA	OK2KQQ/P - YU3H1/2	1980.10.04	T
HUNGARY	OK2KQQ/P - HG1KYY	1980.10.04	T
CANADA	OK1KIR - VE7BBG	1981.12.13	EME
U.S.A.	OK1KIR - K2UYH	1981.12.13	EME
ZIMBABWE	OK1KIR - Z25J	1982.05.01	EME
AUSTRALIA	OK1KIR - VK5MC	1982.09.12	EME
WALES	OK1KIR - GW3XYW	1982.09.12	EME
LITHUANIA	OK1AIY/P - UP2BJB	1982.09.15	T
FRANCE	OK1KIR/P - F2TU	1982.10.03	T
GERMANY DEM. REP.	OK1AIY/P - Y23FL/P	1983.09.13	T
NEW ZELAND	OK1KIR - ZL3AAD	1983.11.26	EME
LICHTENSTEIN	OK1KIR - HB0BM/P	1984.08.17	EME
REP. OF S.AFRICA	OK1KIR - ZS6NG	1984.10.21	EME
NORWAY	OK2BWW/P - LA6LCA	1985.10.20	T
WHITE R.S.S.R.	OK1AXH/P - UC2AAB	1985.10.21	T
UKRAINE	OK1AXH/P - RB5EU	1985.10.26	T
ITALY	OK1CA/P - I4JED/4	1986.05.04	T
JAPAN	OK1KIR - JH3EA0	1986.08.23	EME
ROMANIA	OK1MWD/P - YO2IS	1986.10.03	T
N. IRELAND	OK1AIY/P - G14OPH	1987.11.04	T
VENEZUELA	OK1KIR - YV5ZZ	1989.03.12	EME
KALININGRADSK	OK1AXH/P - UA2FL	1989.09.08	T
EUROPEAN R.S.F.S.R.	OK1KIR - UA1ZCL	1989.09.17	EME
SPAIN	OK1KIR - EA3UM	1990.03.04	EME
FINLAND	OK1KIR - OH2DG	1991.06.16	EME
GREECE	OK1KIR - SV10E	1992.07.26	EME
BALEARIC ISL.	OK1KIR - EA6/DF5JJ	1993.04.24	EME
SCOTLAND	OK1KIR/P - GM0USI/P	1995.07.01	T
CEUTA MELLILA	OK1KIR - EA3UM/9	1995.08.16	EME
JERSEY ISL.	OK1OKL - GJ4ZUK/P	1995.10.08	T
PORTUGAL	OK1KIR - CT1DMK	1996.09.28	EME
LATVIA	OK1KIR - YL3AG/A	1996.10.25	EME
ALASKA	OK1KIR - NL7F	1997.02.16	EME
ISRAEL	OK1KIR - 4X6UJ	1997.11.15	EME
BRAZIL	OK1KIR - PY5ZBU	1998.06.21	EME
ARGENTINA	OK1DFC - LU8EDR	2000.05.06	EME
GREENLAND	OK1DFC - OX2K	2000.05.31	EME
SLOVAKIA	??		
SLOVENIA	??		
CROATIA	??		
MACEDONIA	??		
2300 MHz			
GERMANY	OK1KDO/P - DL6MH/P	1961.09.03	T

FED. REP. GERMANY	OK1KIR/P - DL2AS/P	1974.08.03	T
DENMARK	OK1KIR/P - OZ9OR	1977.10.17	T
NETHERLANDS	OK1KIR/P - PA0VTW	1978.10.07	T
ENGLAND	OK1KIR/P - G4BYV	1980.10.03	T
AUSTRIA	OK1AIY/P - OE3LFA	1982.10.02	T
BELGIUM	OK1KIR/P - ON5GF	1986.10.03	T
SWITZERLAND	OK1KIR/P - HB9MIO/P	1986.10.04	T
FRANCE	OK1KIR/P - F1AHO/P	1986.10.04	T
WALES	OK1AIY/P - GW4FRE/P	1986.10.04	T
U.S.A.	OK1KIR - WA2WEB	1987.05.09	EME
SWEDEN	OK1KIR - SM6FHZ	1987.10.09	EME
CANADA	OK1KIR - VE4MA	1988.10.29	EME
LUXEMBOURG	OK1KIR - LX1DB	1988.11.19	EME
ITALY	OK1KIR - IN3HER	1989.03.11	EME
NORWAY	OK1AXH - LA6LCA	1990.10.23	T
JAPAN	OK1KIR - JA4BLC	1995.04.09	EME
BALEARIC ISL.	OK1KIR - EA6/DF5JJ	1995.05.06	EME
SPAIN	OK1KIR - EA3UM	1995.05.06	EME
HUNGARY	OK2KIS - HA1VHF	1995.10.08	T
FINLAND	OK1KIR - OH2AXH	1996.03.24	EME
REP. OF S.AFRICA	OK1KIR - ZS6AXT	1997.03.14	EME
SLOVAKIA	??		
SLOVENIA	??		
CROATIA	??		
MACEDONIA	??		
3400 MHz			
GERMANY	OK1KIR/p - DF0MTL	2000.07.02	T
5760 MHz			
FED. REP. GERMANY	OK1AIY/P - DB6NT/A	1987.07.31	T
GERM. DEM. REP.	OK1AIY/P - Y24IN/P	1987.07.01	T
SWITZERLAND	OK1AIY/P - HB9MIO/P	1987.10.27	T
AUSTRIA	OK1AIY/P - OE3XUA	1987.11.05	T
NORWAY	OK1UWA/P - LA6LCA	1990.10.23	T
DENMARK	OK1UWA/P - OZ1IPU	1993.10.29	T
CANADA	OK1KIR - VE4MA	1995.05.10	EME
SWEDEN	OK1KIR - SM4DHN	1995.06.06	EME
U.S.A.	OK1KIR - WB5LUA	1995.07.22	EME
NETHERLAND	OK1OKL - PA3AWJ	1995.10.08	T
ITALY	OK1KIR - I6PNN	1996.08.04	EME
POLAND	OK1AIY/P - SP6MLK/P	1996.09.14	T
JAPAN	OK1KIR - JA7BMB	1998.03.01	EME
PORTUGAL	OK1KIR - CT1DMK	1998.11.07	EME
LUXEMBOURG	OK1KIR - LX1DB	1999.07.20	EME
REP. SOUTH AFRICA	OK1KIR - ZS6AXT	1999.10.09	EME
FINLAND	OK1KIR - OH2AXH	1999.10.31	EME
HUNGARY	OK1KIR/p - HA2M	2000.05.07	T
FRANCE	OK1KIR - F2TU	2001.02.03	EME
SLOVAKIA	??		
SLOVENIA	??		
CROATIA	??		
MACEDONIA	??		
10368 MHz			
AUSTRIA	OK1WAB/P - OE3WLB/3	1976.12.12	T
GERMAN. DEM. REP.	OK1WAB/P - DM2DPL/P	1978.01.29	T
FED. REP. GERM.	OK1WAB/P - DL6MH/P	1978.04.29	T
HUNGARY	OK1AEX/P - HG5FMV	1978.09.05	T
POLAND	OK8BAA - SP9AFI/9	1979.06.14	T
NETHERLANDS	OK1AIY/P - PA0EZ	1986.09.30	T
SWEDEN	OK1KIR - SM4DHN	1993.10.10	EME
U.S.A.	OK1KIR - WA7CJO	1993.10.10	EME
SWITZERLAND	OK1AIY/P - HB9MIO/P	1993.10.31	T
ENGLAND	OK1KIR - G3WGD	1994.06.17	EME
ITALY	OK1KIR - I4CHY	1994.06.19	EME
FRANCE	OK1KIR - F6KXS	1994.10.29	EME
CANADA	OK1KIR - VE30NT	1995.08.20	EME
BELGIUM	OK1OKL - OT50	1995.10.08	T
LUXEMBOURG	OK1JKT - LX1DU	1998.06.25	EME
PORTUGAL	OK1KIR - CT1DMK	1998.11.08	EME
FINLAND	OK1UWA - OH2AXH	2001.04.28	EME
SLOVAKIA	??		
SLOVENIA	??		
CROATIA	??		
MACEDONIA	??		
24 GHz			
FED. REP. GERMANY	OK1KDO/P - DJ4YJ/P	1982.10.24	T
GERMANY DEM. REP.	OK1AIY/P - Y24IN/P	1989.08.05	T
AUSTRIA	OK1AIY/P - OE5VRL/5	1994.10.11	T
POLAND	OK1AIY/P - SP6GWB/6	1996.09.14	T
SLOVAKIA	??		
HUNGARY	??		
SLOVENIA	??		
CROATIA	??		
47 GHz			
GERMANY	OK1AIY/p -		
POLAND	OK1AIY/P - SP/OK1UFL/P	1996.09.14	T
76 GHz			
GERMANY	OK1AIY/P - DB6NT/P	1997.05.01	T

Malta 2001 dvěma pohledy

Píše Laco, OK1AD:

K návštěvě středozemního ostrova Malta a vysílání pod značkou 9H3WD se Laco OK1AD a Pepík OK1PD rozhodli na základě více skutečností. V září a říjnu je tam příjemné a stále počasí s denními teplotami kolem 28°C, moře je po létě vyhřáté a vyhovuje ke koupání i těm zimomřivějším. Malta patří stále mezi relativně vzácnější země programu DXCC, především na spodních a WARC pásmech. Pravidelná letecká přeprava na Maltu s dobou letu jen dvě a půl hodiny patří také k důvodům, které zabodovaly v její prospěch. Bezvízový pobyt na Maltě je omezen na dobu 3 měsíců a stejnou dobu platí i koncese s prefixem 9H3, vydávané cizincům.

Pro pobyt na Maltě byl původně vybrán rekreační komplex ve svahu u písečné pláže Mellieha Bay. V srpnu navštívil Prahu Albert, 9H1AL, a Laco s Pepíkem ho navštívili v hotelu. Při přátelském posezení jim Albert nabídl ubytování ve svém letním bytě ve městě Bugibba, který využívá jako učitel pouze v době školních prázdnin. Po slibu, že na oplátku navštíví naši republiku, byla jeho nabídka přijata.

V rámci přípravy na expedici Laco vyrobil vícepásmovou anténu FD-4 a anténní tuner pro všechna KV pásma, Pepík zapůjčil transceiver IC-706 MKIIG a vše potřebné pro provoz digitálními módy.

Aby při návratu domů nebyly potíže s dovozním clem, nechali si Laco a Pepík na pražském letišti u celních úředníků potvrdit předem připravené prohlášení o vývozu radioamatérských zařízení s uvedením typu, názvu a výrobního čísla. Při bezpečnostní kontrole v rámci odbavování k nástupu do letadla upozornili, že vezou radioamatérskou radiostanici a další zařízení. Všechna zařízení museli vybalit a přístroje bylo prověřeno, že neobsahují trhaviny nebo jiné předměty, které by mohly ohrozit let. Na Maltě po pasové kontrole opět zašli za celními úředníky, předložili maltskou koncesi a potvrzení maltského ministerstva dopravy a spojů, že pro vysílání dovezou transceiver IC-706. Byl jim vystaven dokument o dovozu radioamatérské radiostanice s její přibližnou cenou v dolarech s tím, že při návratu do vlasti ji vyvezou

z Malty. Když skončili pobyt na Maltě, tento dokument jim celníci na letišti odebrali. Samozřejmě bylo opět vše důkladně prověřeno z bezpečnostního hlediska.

Obnovení platnosti koncese pod značkou 9H3WD měl Laco vyřízeno již začátkem srpna. Laco a Pepík byli na Maltě od 9. do 23. října 2001 a vysíláním si příjemně vyplnili čas, kdy se zdržovali v bytě. Albertův letní byt se nachází na kopci a kolem je dostatek volného prostoru pro natažení dlouhodrážkových antén. Hned první den společně s Albertem instalovali anténu FD-4, která pracovala s vyhovujícím ČSV na všech pásmech kromě 7 a 10 MHz; zde proto používali pro přizpůsobení anténní tuner a podle vyjádření řady OK i OM stanic byl signál také velmi dobrý.

Bohužel Pepík vážně onemocněl a hned první den pobytu musel být převezen do nemocnice, kde strávil celý první týden. To ve vysílání přibrzdilo i Lacovu aktivitu. A tak první výzvu pod značkou 9H3WD zahájil ve středu 10. října až v 11.30 UTC na 24 MHz. Již druhé a třetí QSO měl s českými radioamatéry, a to s OK1MP a OK1QM. Pile-up byl značný téměř vždy a na všech pásmech, kde se objevila 9H3WD. Laco vysílal téměř celou dobu pouze CW na spodních a WARC pásmech. Druhý den pobytu byla natažena anténa LW dlouhá asi 120 metrů pro pásmo 160 metrů. Poslech na ni byl dobrý, ale reporty z OK nebyly nic moc. Teprve po předělení této antény na dipól 2 x 42 metrů to vypadalo podstatně lépe a během jednoho večera se podařilo navázat stejný počet QSO, jako za celý uplynulý týden. Zajímavé je, že stanice z OM a OK2 byly slyšet výrazně silněji než OK1. Škoda, že nějaký sběratel drátů tento dipól utrhli a tak Laco s Pepíkem již koncem svého pobytu neměli možnost udělat radost lovcům nových zemí na TOP pásmu.

Po týdenním léčení v nemocnici se konečně vrátil Pepík a zahájil provoz také slibovanými digitálními módy. Snad se mu podařilo uspokojit všechny zájemce z OK a OM, kteří na to čekali. Velmi příjemná byla setkání OK1AD a OK1PD s OK1XU, OK1TO a OK1UMX, kteří přijeli na Maltu o týden později. Alespoň občas vyměnili u zařízení první dva operátory a s požitkem si zavysílali v pile-upu pod značkou 9H3WD. Celkem bylo navázáno kolem 4700 QSO, přesné údaje budou k dispozici až po zpracování obou deníků, které samostatně vedli Laco a Pepík. Řada stanic dala při QSO informaci, že je to pro ně NEW ONE, a tak snad i tato dovolenková expedice přispěla alespoň trošičku k propagaci dobrého jména českých radioamatérů ve světě.

Píše Honza, OK1XU:

V pražském radioklubu OK1KZD je dobrá parta lidí, kteří spolu rádi tráví volný čas způsobem radioamatérským i neradioamatérským, prostě proto, že je jim spolu dobře, a už si zajedou KV či VKV závod, nebo „jen tak“. Výlet Honzy OK1XU, Oty OK1TO a Mirka OK1UMX na Maltu byl proponován jako QRP/IOTA expedice. Jenže doba je jaksi složitá a podzim roku 2001 se nejevil být tím nejlepším časem k pronášení vysílačů a antén odbavovacími prostory letišť. Třeba už jen proto, že cestovní výlohy převyšují chuť riskovat jakékoli škobrtnutí, které může zhatit celou cestu.

Partu z OK1KZD upozornil na chystanou expedici MALTA 2001 Josef, Laco zase velmi laskavě nabídl možnost si s jejím zařízením a značkou zavysílat. Protože lidé z OK1KZD dobře vědí, že obě značky jsou spolehlivými etalony kvality, a Laco byl navíc na 9H už počtvrté, rozhodli se, že nejprve se prostě podívají, jak

to dělají ti lepší. A tak se ve druhé polovině října 2001 sešli na Maltě dvě party českých radioamatérů, které – jedna více, druhá jen zcela symbolicky – prohnaly Lacovu značku 9H3WD.

Maltští radioamatéři na Maltě

Při cestách po ostrovech Malty často zahlédnete na domech a zahradách KV i VKV směrovky pro amatérská pásma. Pro obyvatele malého a relativně osamělého souostroví má radioamatérství význam našinci neznámý: zřetelně jde i o způsob překonání izolace a lov DX či prvenství v contestech jsou až na druhém místě. Ostrované jsou rádi, potkají-li na pásmu k popovídání někoho ze svých četných přátel ve světě, a začne-li se na ně přitom vytvářet pile-up, nejsou z toho až tak moc šťastní, protože pile-up si mohou popřát kdykoli, zatímco kamarád nebývá na pásmu každý den... Přesto se naši maltští kolegové zabývají všemi oblastmi radioamatérského provozu a mají i vlastní nody PR, čtyři FM převaděče v pásmu 2 m a maják na 6 metrech.

Spojení s rodilými maltskými amatéry nebývá vždy odměněno QSL lístkem a ve sbírce většiny z nás asi převažují QSL od turistických expedic. Dáte-li se do diskuse se kterýmkoli tamním amatérem, vyslechnete jako první povzdech nad tím, že maltská administrativa zdrazila pětinásobně poštovné a vypravit kilogramový balíček do Evropy tak stojí asi 1300 našich korun, do zámoří kolem 1600 korun. QSL agenda je proto pro Malťany velmi drahá a chcete-li jejich QSL dostat opravdu spolehlivě, pošlete raději DIRECT se SASE.

Na Maltě je vydáno kolem 470 koncesí včetně turistických. Členů ostrovní organizace IARU - MARL - je něco přes sto a mají jediný klub 9H1MRL v městečku Attard (na cestě mezi Vallettou a Mdinou), kde se týdně scházejí po dva všední dny odpoledne a v neděli dopoledne. Prostory klubu jsou velmi skromné, vybavení vesměs pochází z darů, na rozdíl od mnoha našich kluboven je zde však čisto a vymalováno. Všechny společné podniky financují kolegové výhradně z členských příspěvků a i když životní úroveň na Maltě je citelně vyšší než u nás (minimální mzda odpovídá 18 000 Kč), příspěvky stovky členů ani při velké obětavosti nedovolují záranky. O to sympatičtější je, že MARL myslí na budoucnost a pořádá kurzy pro začínající. To je také jediná aktivita, na niž formou vládního grantu dostává příspěvek z veřejných financí.

Oficiální požadavky na koncesní zkoušky považují maltští kolegové za náročné, zejména v technické části. Podobně jako u nás nejsou otázky zveřejněny, takže adept nemá před zkouškou reálnou představu o míře její náročnosti. Jako kdekoli ve vyspělém světě se noční můrou tamních amatérů stávají hygienické normy, které vyvolávají obavu z postupného úplného znemožnění radioamatérského provozu. Technická část koncesních zkoušek se zabývá významně i touto oblastí a na rozdíl od nás tak směřuje mnohem více k praxi, než k teorii.

I přes omezené finanční možnosti se MARL snaží i o propagaci radioamatérství na veřejnosti. Letos je dobrou

příležitostí výstava Science and Technology Week. Bylo až šokujícím zážitkem zahlédnout při cestě hustě osídlenou luxusní aglomerací kolem Valletty mezi záplavou komerčních reklamních billboardů také velkou upoutávku na Jamboree on the Air a Jamboree on the Internet, celosvětové akce radioscoutingu.

V neděli 21. října 2001 navštívila klubovnu MARL i česká výprava. Dostalo se jí velmi přátelského, opravdu radioamatérského přijetí, a povídání o společných i rozdílných pohledech na radioamatérství by nebralo konce, kdyby čas neletěl a nabitý program nenutil k dalším cestám. Když jsme se kolegů ptali, kdy nám návštěvu oplátí, řekli, že rozhodně někdy v zimě, aby viděli snh, který v jejich domovině nenapadne nikdy. Jednou prý jako mimořádná atrakce dorazil putovní stan s umělým sněhem, na kterém si ostrované mohli vyzkoušet zimní sporty. Tenkrát si za jediný den více než osmdesát Malťanů zlomilo nohu...

Velmi hezkou a užitečnou internetovou prezentaci MARL najdete na <http://www.9h1mrl.cjb.net/>.

Čeští radioamatéři na Maltě

Laco, OK1AD, je na Maltě už jako doma. Zalistujte ostatně staršími čísly časopisu AMA, kde se s našimi amatéry o své cestovatelské zážitky podělili.

Na práci s digitálními módy se nachystal Josef, OK1PD, a příznivci PSK31 a RTTY se mohli těšit na hezké přírůstky ve svých DXCC score. Díky Josefově zdravotní nehodě se dostalo jen na asi 150 zájemců. Protože Josef chystal i ostatní softwarové vybavení expedice, Laco se po jeho nehodě ocitl v opravdu nelehké situaci, když staniční deník musel vést ručně a doma ho ještě čeká hezká zábava přepsat několik tisíc spojení do programu aspoň dodatečně.

Ohromnou podporu tandemu OK1AD/OK1PD věnoval Albert, 9H1AL, nejen tím, že mu půjčil své víkendové QTH v letovisku Bugibba, ale s jistotou i zachránil Josefovi život, když ho po onemocnění rychle dopravil do nemocnice. Čeští amatéři by měli při zaslechnutí značky 9H1AL smeknout, jenže Albert je tak příjemný a neformální kamarád, že by se mu to asi nelíbilo.

Parta z OK1KZD bydlela v nedaleké Sliemě a kolegy z 9H3WD jen příležitostně navštěvovala. Expediční provoz si proto opravdu jen prohlédla a navázáními asi 50 spojeními Lacovi a Josefovi věru moc nepomohla. Ota, OK1TO, který je dobrý závodník, ale expediční provoz zatím poznal jen „z jedné strany“, konstatoval, že práce s evropskými stanicemi opravdu ničí nervy přesně tak, jak operátoři mnoha expedic svorně popisují: absolutní nekolegialita a bezohlednost, tupé a nemyslivé volání v okamžicích, kdy je mimo vši pochybnost jasné, že operátor expedice bude rušen a celý provoz zdržován, praktická nemožnost využít si, aby expedici volali opravdu jen ti, které volá ona sama. Několik bezohledných nebo zcela demontních jedinců efektivně zlikviduje naději stovek dalších amatérů navázat spojení...

Práce z Malty je ale jinak pro našince velmi zajímavá. Nejen proto, že „od moře to vždycky chodí líp“, ale také proto, že celková hladina rušení je na 9H výrazně nižší. Větší průmysl je soustředěn do nevelké oblasti na jihu hlavního ostrova, nejzdí zde tramvaje ani elektrické vlaky a není zde ani řada jiných zdrojů rušení, které jinde – hlavně ve velkých městech – naši zálibu limitují víc a víc. Laco, OK1AD, však během svých častých návštěv pozoroval, že za některých okolností jsou i zde rušením postižena nejnižší pásma 160 a 80 m. Ona ta velká

průmyslová centra nejsou zase tolik vzdálena a přírodním zákonům se také poroučet nedá.

Tisk QSL lístků Lacových expedic sponzoruje českobudějovický pivovar Budvar, z jehož aktivit tak profitují nejen příznivci dobrého českého moku, ale i radioamatéři všude ve světě. Kéž by podobný vnímavý přístup měly i jiné silné české firmy, které by také pochopily, že k reklamě „Jdeme na pivo“ nutně patří i dovětek „protože si u něj máme o čem povídat“.

Zajímavou zkušeností byl pokus o opravu Albertova vertikálu R7, jímž se mu čeští hosté pokusili revanšovat za všechnu jeho laskavost. Hliníkový vertikál byl po několika málo letech působení přímořského vzduchu a vysokých teplot naprosto zkorodovaný, spoje mezi trubkami nevodivé a tenčí trubky dokonce popraskané. To je druhá strana mince onoho „od moře to vždycky chodí líp“. Laco nakonec musel nejpoškozenější části antény odvézt k opravě do OK.

Chcete-li vysílat z Malty, není to moc složité. Tříměsíční turistickou koncesi lze získat na základě fotokopie vlastní domácí koncesní listiny za poplatek 5 maltských lir (cca 425 Kč). Proceduru dobře popisují WWW stránky MARL. Maltská telekomunikační administrativa ovšem přistoupila i k doporučením CEPT T/R 61-01 a T/R 61-02 a měla by tam proto platit i česká koncese CEPT. Maltští radioamatéři však svorně prohlašují, že koncese CEPT na Maltě neplatí. Dotaz u maltské administrativy by asi do věci vnesl jasno, jenže zatím k němu nebyl pádný důvod: za těch pár korun poplatku maltským úřadům dá každý přednost možností pochlubit se originální maltskou značkou.

Obrázky k článku na 3. straně obálky.

Jan Litomiský, OK1XU, ok1xu@arrl.net

Diplom QRP DXCC

Horká informace byla uveřejněna v prosincovém čísle QST [1] a je rovněž na internetu [2]: ARRL zavádí nový diplom - QRP DXCC. Jeho podmínky jsou velmi zajímavé.

Wayne, N7NG, v QST připomíná systematický zájem a pozornost, kterou ARRL věnuje QRP aktivitám a konstatuje, že kromě vzrušujícího uspokojení z výsledků, dosažených s QRP, se QRP provoz stále častěji stává nutností vzhledem k překážkám, souvisejícím se stavbou antén a k rostoucímu rušení. QRP tak představuje životní styl pro desítky tisíc amatérů po celém světě, kteří usilují o dosažení lepších výsledků s menšími vstupy (doslova: „do more with less“).

Podmínky diplomu jsou velmi zajímavé. Je dostupný pro všechny amatéry a k jeho získání je třeba navázat spojení alespoň se 100 zeměmi DXCC s výkonem (do antény) nepřesahujícím 5 W. Podmínky neobsahují nějaká omezení vztahující se k použitému zařízení, je tedy možno používat i běžný TRX s výkonem staženým na odpovídající úroveň. Platí i spojení, navázaná kdykoliv v minulosti, k žádosti se nepřikládají QSL lístky, ale pouze seznam spojení, obsahující značku protistanice, zemi/území a údaje o spojení. Seznam musí obsahovat podepsané prohlášení, že všechna spojení byla uskutečněna s výkonem menším než 5 W. Poplatek za vydání diplomu je 10 USD.

Blíže podrobnosti včetně formulářů žádosti apod. jsou k dispozici na webu [2].

[1] Wayne Mills: QRP DXCC. QST, Dec. 2001, 51

[2] www.arrl.org/awards/dxcc/qrp/

Dobrovolná pravidla pro práci v pásmu 6m

Čti tato doporučení pozorně a snaž se je zavést do své každodenní operátorské praxe:

ŠEST METRŮ JAKO DX PÁSMO: Šest metrů je DX pásmo a to by měli všichni operátoři pracující na tomto pásmu respektovat a tolerovat.

MÍSTNÍ BANDPLÁN: Respektuj rovněž místní bandplán. V Evropě je vydán IARU.

MÍSTNÍ SPOJENÍ: Nepůsob nepřijemnosti a rušení ostatním operátorům místními spojeními v DX okně 50,100 až 50,130 MHz.

UČ SE POSLOUCHAT: Opravdoví DX operátoři stráví 5 % času vysílání a 95 % času věnují pozorování změn podmínek šíření na pásmu. To je účinnější než náhodné volání CQ DX.

50,100 - 50,130 DX OKNO: DX okno je všeobecně uznáváno a v podstatě slouží k mezikontinentálním spojeními. Názor na to, co to je „DX“ stanice, se může u jednotlivých operátorů lišit, např. půjde-li o novou zemi z vlastního kontinentu.

50,100 MEZIKONTINENTÁLNÍ VOLACÍ KMI-TOČET: Tento kmitočt má být používán pouze pro dálková DX spojení. V případě místních evropských spojení nezůstávej na kmitočtu déle než jednu až dvě minuty. Nepodporuj „pile-up“ na kmitočtu 50,110 MHz.

CQ NA 50,110: Poslech je prvním předpokladem k spojení s vzácnými DXy na šesti metrech. Přemýšlej dvakrát, než vyšeš CQ na 50,110. Občasné CQ je dobré, může objevit náhodné otevření pásma.

TECHNIKA SPOJENÍ: Sleduj styl a pokyny DX stanice. Uskutečni jednoduché krátké spojení. Jsou zde další, kteří čekají!

DX PILE-UP: Poslouchej DX stanici pozorně. Nevolej, přeje-li si určitou zemi nebo prefix či suffix a netýká-li se to tebe! NEVOLEJ, pokud DX stanici neslyšíš!

PRÁCE SPLIT: Vytváří-li DX stanice pile-up, doporučuje se provoz „split“. Aby se omezilo rušení dalších DX stanic, doporučuje se rozdílné kmitočty, na kterých DX stanici voláme, max. 10 kHz.

OPAKOVANÁ SPOJENÍ: Když slyšíme vzácnou stanici, jsme často v pokušení zopakovat si s ní spojení. Uvědomme si však, že i jiní mají zájem navázat spojení s novou zemí nebo stanicí. Dejme jim příležitost.

CW PROVOZ: CW je pravděpodobně hlavním druhem provozu v pásmu šesti metrů, nebo umožňuje navázání spojení v případě náhodných otevření pásma, kdy signály jsou velmi slabé.

FM SPOJENÍ: Všechna FM spojení uskutečňujete nad 50,300 MHz. Jde o širokopásmové přenosy, které mohou rušit slabé DX signály.

MIKROFONNÍ ZESÍLENÍ: Správné nastavení mikrofonního zesílení omezuje zkreslení a vzájemné rušení mezi stanicemi na pásmu.

Toto je souhrn doporučených pravidel pro provoz v pásmu šesti metrů, které vydala UKSMG ve spolupráci s JAROC, HARDXA a SixItaly. Plné znění naleznete na <http://www.uksmg.org/code.htm>.

Ing. Miloš Prostecký, OK1MP, ok1mp@volny.cz

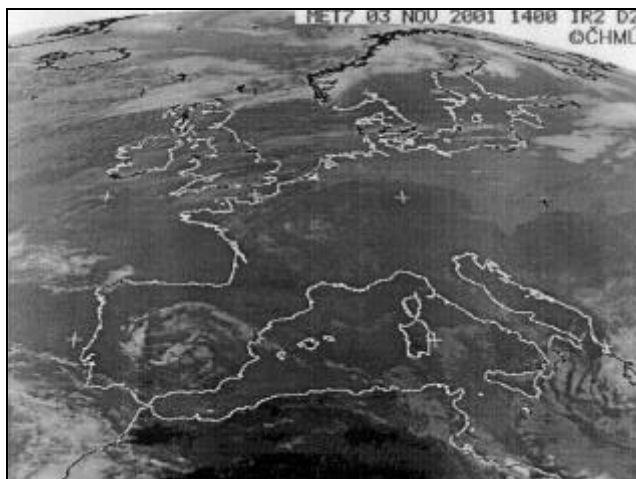
Zlepšené podmínky šíření na VKV dne 3. 11. 2001

Rozsáhlá tlaková výše se nakrátko vytvořila nad střední Evropou. Nepřinesla sice žádné třeskuté podmínky v šíření - alespoň ne v našem směru, takže situace, na kterou jsme byli zvyklí v sedmdesátých letech, se nekonala. Na to, že se zrovna jel A1 contest, byla ostatní pásma až příliš prázdná - dokonce ani rušení z jiných směrů nepřicházelo. Přece jen ale ze severozápadu jisté zlepšení patrné bylo, takže se sem tam v pásmu 70 a 23 cm nějaká ta stanice objevila.

Po domluvě se pak povedla spojení na 9, 6 i 3 cm. Pracováno bylo telegraficky, protože signály byly slabé. Tomu odpovídaly i reporty od 519 do 559. Pracováno bylo s PA5DD v pásmu 9 cm, PA0EZ na 9, 6 i 3 cm a PA0BAT na 9 a 6 cm. na 70 cm je ještě G3LQR, G3LTF, G3XDY, PA0A0H, DK6AS, DH3NAN, DG6PY/P, DJ6JJ, PE1EWR, DK9QX a ON1IM se 3 W.

Na přiložené mapě ČHMÚ je patrná nízká inverzní oblačnost táhnoucí se od Anglie přes Holandsko daleko na východ, kam také byla uskutečněna ta nejdelší spojení. Naše oblast je asi uprostřed mezi křížky, které spojují 50. rovnoběžku. Je patrné, že jsme byli tak na okraji, ale pohraniční hory naruší inverzní vrstvu a signály jsou pak slabé.

Pavel Šír, OK1AIY

Obrázek ukazuje situaci odpovídající zlepšeným podmínkám šíření na severozápad.

Spojení odrazem od ionizovaných meteorických stop

Programy WSJT a WIN MSDSP 2000

Zhruba v polovině května 2001 se mezi evropskými VKV DX-many zabývajícími se spojeními odrazem od ionizovaných meteorických stop (MS) začal využívat nový druh provozu, nazývaný WSJT. Vysoká komunikační účinnost při relativně malých požadavcích na vybavení stanic a možnost každodenní DX práce na VKV způsobila významné zvýšení zájmu o MS. Mnoho stanic se ale pokoušelo o spojení bez základních znalostí provozu a plánování MS, což mělo za následek řadu nedokončených spojení. Protože se i u nás dá očekávat nárůst zájmu o WSJT a provoz MS obecně, mohl by článek pomoci novým zájemcům lépe se orientovat v této problematice.

Meteor Scatter Reflection (MS)

Meteor Scatter nazýváme odrazy radiových vln od ionizovaných stop meteoritů. Meteority vnikají do atmosféry Země ve výškách okolo 120 km rychlostmi 30-75 km/s. Mohou být sporadické, tj. do určité míry náhodné, s největší četností v časných ranních hodinách (<http://www.qsl.net/kb0vuk/hsms/roxtable.html>), nebo jsou součástí některého meteorického roje, jehož parametry jsou známé a lze tudíž poměrně přesně určit nejlepší čas spojení mezi dvěma stanicemi. (tab.1 nebo <http://www.meteorscatter.net/metshw.htm>).

Meteorický roj	Aktivita	Maximum	Hodinová četnost	Rychlost (km/sec)
Quadrantidy	Jan 1 - 5	Jan 3	120	42
April Lyridy	Apr 16 - 25	Apr 22	15(90)	48
Eta Aquaridy	Apr 19 - May 28	May 5	60	66
Arietidy	May 29 - June 19	June 7	60	37
z-Perseidy	May 20 - July 7	June 9	40	30
d-Aquaridy	July 12 - Aug 19	July 28	20	41
Perseidy	July 17 - Aug 24	Aug 12	>100(400)	60
a-Aurigidy	Aug 25 - Sept 5	Sept 31	10	66
Orionidy	Oct 2 - Nov 11	Oct 21	20	66
Leonidy	Nov 14 - 21	Nov 17	20	71
Geminidy	Dec 7 - 17	Dec 14	110	35
Ursidy	Dec 17 - 26	Dec 22	>12(90)	34

Tab. 1

Pro radioamatérská spojení MS se Evropě obvykle využívají pásma 50 a 144 MHz, i když se nějaká spojení povedla i na 70 cm. V pásmu 144 MHz jsou poměrně běžná spojení do vzdáleností kolem 2000 km, s maximem okolo 2300 km.

Délka odrazu radiových vln závisí na mnoha faktorech, jako např. na velikosti meteoritu, jeho rychlosti, dráze vzhledem k poloze korespondujících stanic, na pracovním kmitočtu, použitím výkonu apod. Odrazy do délky 0,1 s se nazývají pingy, delší pak bursty (<http://www.saunalahti.fi/~oh5iy/back/iaru-pi.htm>). Obvyklá délka burstů v pásmu 144 MHz se pohybuje v jednotkách sekund, u některých rojů, jako například u Leonid 2001, nebyly výjimečné ani minutové a delší odrazy. Podle těchto „parametrů“ je třeba zvážit, jaký druh provozu MS je v té které chvíli neoptimálnější (<http://www.meteorscatter.net/msound.htm>). Toto jsou ale situace výjimečné. Pro běžný každodenní provoz musíme počítat spíše s odrazy délky desítek až stovek milisekund, i s tím, že četnost těchto odrazů je velmi malá - obvykle několik odrazů za hodinu. Proto je třeba využít k přenosu informace každý burst či ping, protože nikdy nevíme, kdy a zda vůbec se podobný odraz bude v čase vymezeném pro naše spojení opakovat. Proto se při provozu CW využívá vysokých rychlostí, dnes běžně 2000 - 4000 znaků za minutu (tento provoz se označuje

HSCW - High Speed CW) nebo nového druhu digitálního provozu WSJT s rychlostí téměř 9000 lpm.

Provozu SSB se využívá převážně ke spojeními v maximech meteorických rojů.

Random MS spojení

Jako spojení random označujeme náhodné, předem nedohodnuté MS spojení, uskutečněné na základě všeobecné výzvy jedné z korespondujících stanic. Pro jednotlivé druhy provozu (HSCW, SSB, WSJT) je doporučena MS procedura, random volací kmitočty (tab.

2) a provozní perioda, počítaná vždy od začátku celé hodiny. To je časový úsek, ve kterém jedna z korespondujících stanic vysílá a druhá přijímá. V dalším časovém úseku je tomu naopak. To samozřejmě neznamená, že každé spojení musí začít v celou hodinu.

Aby při random spojení bylo možno alespoň trochu odhadnout, ze kterých směrů můžeme v té které periodě očekávat odrazy signálů volajících stanic, existuje

doporučení, že stanice ležící východně, resp. jižně vysílá první periodu a stanice ležící západně a severně druhou periodu. V praxi to znamená, že pokud chci vysílát výzvu na západ (nebo lépe přibližně do segmentu od JZ po SSV) od mého QTH, měl bych vysílát vždy první periodu a naopak, pokud hledám random spojení se stanicí ležící na východ, resp. v segmentu SV-JJZ, budu první periodu přijímat. Toto rozdělení by mělo platit i při domlouvání spojení s konkrétními stanicemi.

Další doporučení se snaží minimalizovat rušení na CW random kmitočtu při silném provozu, např. během meteorických rojů: při volání výzvy vkládáme za CQ další písmeno, které případně protistanici specifikuje kmitočet, na kterém budu po ukončení svého volání přijímat. Pořadí písmena v anglické abecedě určuje, kolik kilohertzů nad random volacím kmitočtem přijímám, např. CQ A = 144,100 + 1 kHz, CQ G = 144,100 + 7 kHz - písmeno G je sedmé v abecedě, po ukončení volání výzvy na kmitočtu 144,100 budu tedy přijímat na kmitočtu 144,107 MHz. Pokud na tomto kmitočtu zaslechnu stanici, která mi odpovídá, budeme pokračovat ve spojení zde.

Provoz	Random volací kmitočet	Perioda	Poznámka
HSCW	144,100	2,5 min	cqA = 144,101; cqB= 144,102;..... cqK = 144,111 MHz
SSB	144,200	30 s	doporučuje se krátký BK, vždy po několika sekundách volání
WSJT	144,370	30 s	random kmitočet není dosud oficiálně stanoven

Tab. 2

MS expedice (<http://www.meteorscatter.net/dx.htm>) udávají zpravidla vlastní provozní kmitočty, na kterých uskutečňují svá dohodnutá spojení - skedy. Často jsou tato spojení uskutečněna velmi rychle a expediční stanice začne na svém kmitočtu volat výzvu. Teprve potom je čas pro naše volání. Pro navázání spojení a zrychlení provozu obvykle v této chvíli stačí předávat svoji značku a report. V každém případě je vždy vhodné sledovat nějakou dobu provoz expedice a pokud je to možné, seznámit se předem na jejich www stránkách s programem a provozními požadavky.

Plánování spojení:

Dříve, než se pustíme do domlouvání skedů, měli bychom vědět, zda budeme pracovat s odrazy sporadických meteoritů, nebo zda chceme využít odrazy některého roje. V prvním případě je u provozu HSCW nebo výjimečně SSB vhodné naplánovat a domluvit spojení do ranních hodin, v případě WSJT se můžeme pokoušet o spojení prakticky kdykoliv.

V době, kdy lze využít odrazů některého roje, je dobré znát, kdy je roj využitelný pro naše účely, kdy má maximum apod. Významným pomocníkem může být pro nás např. program MS Soft od OH5IY

(<http://reimari.saunalahti.fi/~oh5iy/>), pomocí kterého můžeme s poměrně dostatečnou přesností stanovit neoptimálnější dobu komunikace do určitých směrů a vzdáleností, azimut a případnou elevaci antény a získat mnoho dalších užitečných informací.

MS sked - spojení dohodnuté s protistanicí předem

Sked si domlouváme prakticky vždy při provozu přes sporadické meteority, v době mimo maxima rojů, nebo pokud se chceme pokusit o spojení s konkrétní stanicí.

Způsobů jak to provést je několik. Řada stanic využívá VHF NET na kmitočtu 14,345 MHz, e-mailu (<http://www.meteorscatter.net/eurolist.htm>) nebo <http://df6na.mayn.de/ms/>. Dále je možno využít například WWW Convers Mode ch. 14345, kde lze domluvat spojení online. Řada stanic je ochotna zkoušet MS spojení, i když jim to nepřinese nové země nebo čtverce, ale pouze z čiré radosti z tohoto druhu spojení.

Pokud si s nějakou stanicí domlouváme MS sked, měli bychom si zaznamenat značky obou stanic, druh provozu, datum skedu, čas začátku a konce skedu, kmitočet, kdo vysílá první a s jakou periodou, při spojení HSCW maximální rychlost TX a RX. Dále je vhodné si sdělit doplňující údaje o výkonech, anténách, používaném software, případně o uvažovaném směrování antén (back scatter), apod.

Není na závadu dohodnout se, zda se po MS spojení znovu setkáme a sdělíme si, jak to „fungovalo“, kolik jsme přijali pingů či burstů, popřípadě se domluvíme na jiném termínu, pokud spojení nebylo úspěšné.

MS reporty

Mezi zvláštnosti MS provozu patří i předávaný report, složený při CW i při SSB provozu pouze ze dvou číslic. Jak vidíme z tabulky 3, první číslo reportu udává délku odrazu, druhé jeho sílu.